Ára: 1 forint

XIV. évfolyam 38. szám. 1958. szeptember 18.

Ludas Matyi

A nyári halászat után

Szűr-Szabó József rajza

Tízéves a Dagály

Szűr-Szabó József rajza

– Tíz éve járok ide, azóta egészen megfiatalodtam!...

Pálinkafőzés idején

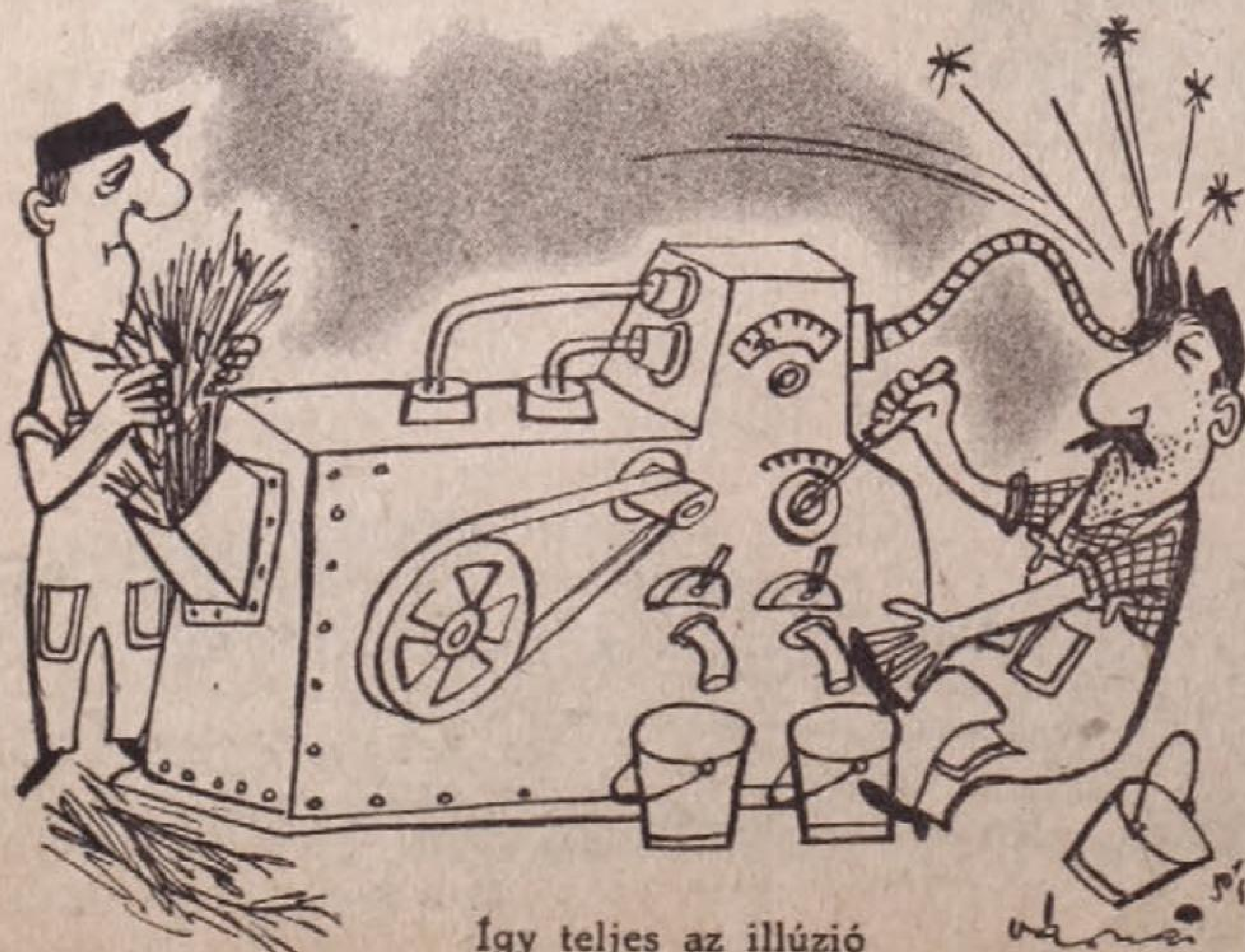
Szegő Gizi rajza

Ahogyan a gazda látja

Angliában automata teheneket gyártanak

Várnai György rajza

Így teljes az illúzió

Hogy mik vannak!

Megpróbálom rekonstruálni az eseményt. Csöngettek, én féllábon ugrálva kimentem ajtót nyitni, útközben ugyanis elveszítettem a papucsomat. Rögtönrögtönrögtön – morogtam magam elé, aztán kitártam az ajtót.

Két férfiláb állt az ajtó előtt, körülbelül egy méter magasan a lábtörlő felett, barna borjúbőr cipőben, szürke, vasalatlan nadrágban, pihenj-állásban.

Lehunytam a szemem és megráztam a fejem, remélve, hogy eltűnik ez a szörnyű látomás. Még ha két karcsú, meztelen női láb kopogott volna be hozzám, pici topánkában, toporzékoló türelmetlenséggel... De nem, két otromba férfi-cipő várakozott reám.

– No, mi lesz? Nem eresztesz be? – hallottam hirtelen Béla hangját, valahonnan felülről, a magasból.

A következő pillanatban félrependerültem és Béla hétrét görnyedve, behúzott nyakkal belépett. Helyesebben mondva belibegett, beszállt, magabiztosan lépegetve a semmin, több mint fél méterrel a padló felett és ráadásul még fütyörészett is.

Miután magamhoz tértem és visszaigazítottam a meglepetéstől kiugrott állkapcsomat, megróttam a barátomat:

– Ejnye, Béla, hogy te miket csinálsz! Nem lesz ebből baj? – suttogtam ijedten. – Megszeged a törvényt, a nehézkedési erő törvényét? Hát ezt tanultad te az iskolában a fizikaórán? – kérdeztem mègrettenve. – Nem emlékszel? Newton és az alma! – próbáltam a lelkiismeretére hatni, mert világéletemben levett kalappal tiszteltem a törvényt és nem akartam cinkosa lenni, segédkezet nyújtani neki a törvény kijátszásában. Lelki szemeimmel már láttam magunkat a Fizikai Főintézet társadalmi bírósága előtt, amint egy szigorú, körszakállas, cvikkeres professzor éppen fejünkre olvassa a törvénysértést.

Bélára azonban nem hatottak drámai szavaim, zsebredugott kézzel sétált a levegőben.

– Fő a nyugalom, apuskám! – felelte vigyorogva, fölényesen és leereszkedett mellém, illetve lesétált a magasból egy láthatatlan ösvényen. – Fő a nyugalom, rám nem vonatkozik ez a törvény!

– Nem vonatkozik? – csodálkoztam.

– Nem – bólintott Béla, aztán suttogóra fogta a hangját. – Tudod, apuskám, minden törvény alól van kibúvó, minden törvényen van egy kis ajtó, amelyen kisurranhatunk, ha elég ügyesek vagyunk ahhoz, hogy megtaláljuk ezt a kis ajtót – kuncogott a barátom, majd rámkacsintva oldalba lökött. – No és pont a Newton-féle nehézkedési törvény alól ne lenne kibúvó?... Érted már?

Bólintottam, bár egy árva szót sem értettem.

– De ne meséld el senkinek!... Maradjon köztünk, amit mondtam... Értesz ugye?

Ismét bólintottam.

– Mondd, hogy csináltad ezt? – érdeklődtem bűnös kíváncsisággal.

– Elég nehéz volt – válaszolta Béla gondterhelten –, de én ismerem a dörgést, apuskám, nem vagyok kezdő. Először is alaposan áttanulmányoztam a nehézkedési törvényt, jobban ismerem már, mint maga Newton. Aztán elmentem a tömbbizalmihoz, akit ugyan nem találtam otthon, de a jó nagymama – bűbájos, öreg dáma – mindent készségesen aláírt és lepecsételt az unokája helyett. Ráadásul még almakompóttal is megkínált. Így jutottam egy

igazoláshoz, amelyben az állt, hogy húsz esztendeje a holdban lakom. Ezt az írást eljuttattam a Fizikai Főintézethez és arra kértem az illetékeseket: mentsenek fel az általános tömegvonzás és a föld forgása következtében fellépő centrifugális erő alól, mivel sem az egyik, sem a másik nem vonatkozik holdlakókra. Nemrég kaptam meg a választ. Kérésemre igazolták, hogy a Newton-féle nehézkedési törvény nem vonatkozik Burgeli Béla, budapesti holdlakóra...

Álmélkodva, görcsös figyelemmel hallgattam Bélát, aki most újra felemelkedett a levegőbe.

– No, mit szólsz hozzá? – tudakolta dicsekvő hangon. – Van itt ész, apuskám, mi? – aztán fejcsóválva hozzátette: – Pfuj, poros a szekrény teteje!...

Ezekután búcsút vett tőlem és dudorászva kilépett az ablakon. Úgy sétált a levegőben, mint más ember a Kisdiófa utcában.

Irigykedve néztem utána: hát érdemes becsületesnek lenni?

Mikes György

Fütyörészők

Barátom, a neves muzsikus, dúlt arccal köszönt rám az utcán.

— De jó, hogy találkoztunk — mondta gondterhelten — már napok óta kereslek. Arra akarlak megkérni, hogy emeld fel szavadat egy fontos közügyben...

— Ennek semmi akadálya. Annyi fontos közügyben emeltem már fel hiába a szavamat, hogy eggyel több már igazán nem számít. Miről van szó?

— A fütyörészőkről! — mondta és hangja máris remegett a felindultságtól. — Ismered a fütyörészőket?

— Azt hiszem, nem ismerem őket. Magyarázd meg, Lajoskám, kik azok a fütyörészők...

— Kérlek. Ez egy szekta, vagy minek nevezzem... Találkozhatsz velük a villamosban, vendéglőben, moziban, szóval mindenütt, ahol az emberek társas egymásrautaltságban előfordulnak... De megtalálhatod őket a borbélynál, közkönyvtárban és az uszodában is. Van köztük öreg és középkorú is, de túlnyomórészt fiatalok. Van köztük munkás, paraszt és értelmiségi. Az egyik alacsony kövér, a másik magas sovány. De egyben megegyeznek, hogy fütyörésznek... Csücsöri szájjal, pökhendi arccal, önfeledten, hangosan és szünet nélkül... A pofádba fütyülnek, a nyakadba és a füled mögé...

— Hát, istenem, biztosan jókedvük van...

— Dehogy van jókedvük! — mondta és szinte sírt a hangja. — Nincs jókedvük. Fütyörésznek. Te persze most azt hiszed, hogy a bolond muzsikus szól belőlem, hogy sértik a fülemet a hamis hangok... Szó sincs róla. Nem fütyülnek ezek hamisan, mert ezek semmit sem fütyülnek, csak fütyörésznek... még ha valami dalt fütyülnének, rosszul, hamisan, egye fene, az ember kibírná, ilyesmit lehet hallani pódiumról is... De ezek fütyörésznek, bele az ártatlan levegőbe. Füttyös hangokat eregetnek kerekre nyitott szájukból, és én ebbe előbb-utóbb beleőrülök...

— No, no, Lajoskám, talán ideges vagy egy kicsit...

— Nem vagyok ideges! — zokogta. — Nem vagyok ideges, ha nem fütyörésznek belém! Tudom, mit akarsz mondani, hogy emberek között élünk, mindenkinek joga van ahhoz, hogy stb. Nézd, a dudorászást én már szó nélkül lenyelem. Megszoktam a fogszívást, a krákogást és a szipákolást. Az sem izgat, ha az autóbuszban a fejem felett ordítva megtárgyalják, hogy Jucika válik az urától, mert Jucika szőke, az ura barna, a gyerek pedig vörös. Mindezt elviselem, de a fütyörészést egyszerűen nem bírom... Nem bírom. Kész.

— És miért fütyörésznek ezek az egyének? — kérdeztem kíváncsian, mert láttam, hogy Lajos készült az anyagból.

— Megmondom. — Közel hajolt hozzám és a fanatizmus kék lángja csapott ki gyermeki szeméből. — Az egész úgy működik, mint egy szelep. Ezeknek az egyéneknek túlsok levegő van a fejükben, és a szájukon keresztül eresztik ki a felesleget... Mindez még rendben is volna, de ők társadalomellenesen engedik ki ezt a levegőt, elviselhetetlen fütty-hangok kíséretében... Figyelj meg egy fütyörészőt! Az arcára rá van írva: engem nem érdekel senki, én hasogatom füttyömmel az én levegőmet, mert ez nekem így esik jól, és te hiába fintorogsz és bosszankodsz, öreg fater, mert ettől csak még jobbízű a fütyülés, és ha tetszik, szívesen le is kenek egyet...

— Nem túlzás ez, Lajoskám?

— De! A múltkor, például, a zsúfolt villamosban mellém került ilyen fütyörésző... Éreztem, hogy valaki meleget fúj a nyakamba... Tudnod kell, hogy a fütyörésző nyáron meleget, télen hideget fúj... Egy darabig tűrtem, megpróbáltam leguggolni, csavargattam a fejemet, végül, nem bírtam tovább és rászóltam, hogy ne fütyüljön, mert, ha tovább is fütyül, én szavalni fogok. Azt mondta, le vagyok ejtve, erre én rákezdtem: „Hősvértől pirosult gyásztér sóhajtva köszöntlek..." és így mentünk szavalva és fütyülve a végállomásig...

— De mit lehet itt tenni?

— Emeld fel szavadat, kérlek szépen. Ez közügy. A társadalom két nagy táborra oszlik: a fütyörészők és a hallgatók táborára. Védd meg a békés állampolgárok csendhez való jogát!

— Kérlek, én felemelhetem a szavamat. Nekem olyan szavam van, tudod, amit könnyű felemelni... De mit használ az? Tapasztalat bizonyítja, hogy egyetlen humoreszk nem képes megváltoztatni egy ország lakosságát...

— Tedd meg, ami tőled telik... — esedezett könnyes szemekkel, aztán megszorította kezemet és sietett az autóbuszmegálló felé.

Én pedig halkan fütyörészve folytattam utamat.

Gádor Béla

A látszatra adni kell

— Visszavonulni? Hogyisne! Már a külszín megőrzése miatt sem tehetem!
(Cummings rajza a Sunday Expressből)

Toncz Tibor rajza

– Nem találom! Egész biztos, Földváron hagytam...

Öregkor

Hegedűs István rajza

Hogy ityeg a fityeg?

Mihály bácsi juhpásztori minőségben volt tagja a „Nagy Elhatározások" termelőszövetkezetnek. Pusztai ember, amolyan csöndes, nagyokat hallgató, gondolkodó lélek, aki hétszámra nem szólt máshoz, csak a kutyájához meg az asszonyhoz, aki az ételt meg a könyveket hordta. Mert bolondult a könyvekért s mint sokat olvasó embert nagyra is becsülték érte. Olyan finoman beszélt, mint a tanult embe-

rek, ha hivatalt töltenek be, de ha valaki megbántotta, addig nem felejtette el, amíg a kölcsönt vissza nem adta.

Mihály bácsi minden évben leszerződte a birkákat a gyapjútermelő vállalatnak. Ez évben új felvásárló jelentkezett, mert a régit elhelyezték. Az elnök adott alá egy kis sárga csézát, mellé kocsist, hogy vigye ki a felvásárlót Mihály bácsihoz, majd ő megmutatja a birkákat.

A gyapjútermeltető kiküldöttje se alacsony, se magas, se kövér, se sovány — olyan emberforma ember volt (ezt Mihály bácsitól tudom). Úgy lépett le a sárga hintóról a pusztán, Mihály bácsi előtt, mint valami színpadi gróf, vagy intéző ványadt másolata, s azt kérdezte:

— No, hogy ityeg a fityeg, Mihály bácsi?!

— Hát majd... utánanézek... — mondta az öreg s hallgatta a nagysemmit, amit a felvásárló ejtett azzal, hogy nem szólt egy szót sem.

— Megmutatná akkor, hogy melyikre szerződtünk? — kérdezte végül a szerződéskötő.

— Kérem — felelte Mihály bácsi s utat mutatott a szerződéskötőnek föl, a kis hintóra, közben odahajolt a kocsishoz: — Fiam, te csak hallgass, mintha megkukultál volna!

Az bólintott, s elindultak, majd félóra múlva egy nyájnál megállíttatta a csézát.

— Ez lenne! — mutatott Mihály bácsi a juhokra. — Tessék megnézni közelebbről.

— Hány?

— Kétszáz.

— Jó — felelte a szerződéskötő és noteszt vett elő, hogy beírja.

— Megyünk tovább — mondta Mihály bácsi és mentek megint vagy egy óra hosszát, amikor egy nyáj mellett megálltak. — No, itt vagyunk, nézze meg ezt is.

Leszállnak, a szerződéskötő elvégzi az előbbi vizsgálatot, megkérdezi, hány darab birka, fölírja a papírra, hogy kétszáz, aztán megint tovább mennek. Egy óra múlva Mihály bácsi egy nagy juhnyáj közelében megint megállítja a kocsist. Leszállnak, a szerződéskötő megkaparja néhány birkának a hátát, Mihály bácsi bediktálja, hogy kétszáz, s szól a kocsisnak, hogy vigye a kartársat az irodára.

— Akkor összesen hatszáz — mondja a szerződéskötő.

Mihály bácsi megrázza a fejét.

— Nem. Kétszáz.

— Hatszáz...

— Kétszáz!

Még egy darabig elvitatkoztak, mindegyik kitartott álláspontja mellett, aztán a szerződéskötő tehetetlenül széttárta a karját, majd legyintett, nyilván abban a tudatban, hogy az öreggel nem érdemes vitatkozni, nem kenyere az összeadás. Bement az elnökhöz, Mihály bácsi meg kint maradt a juhoknál. Estére üzentek érte.

Az irodában ott ült a szerződéskötő is.

— Hát mi van, Mihály bácsi? — kérdezi az elnök. — Hogy mutathatott maga hatszáz birkát, amikor nekünk csak kétszáz szerződni valónk van?

— Én is azt mondtam egyre. De a kartárs nem hitte el!

— De hiszen maga háromszor mutatott nekem kétszázat — csapott le igaza tudatában a szerződéskötő.

— Az igaz, de mindig ugyanazt.

— Hogyhogy?

— Úgy, hogy mindannyiszor fordultam egyet a határban.

— De hát miért?

— Hogy megtudja a kartárs, hogy ityeg a fityeg.

Szemes Piroska

Hirdetések a nyugati lapokból

Az egyik legnagyobb párizsi napilap hirdetési rovatában olvastuk:

Huszonkét éves, gyakorlott, ügyes titkárnő bizonyítványokkal, barátai és ismerősei szerint vonzó külsővel, hajadon, állást keres csak 60 éven felüli, pocakos, szemüveges és lehetőleg kopasz igazgató, vagy más vállalatvezető mellett, mivel — sajnos — eddig még mindig beleszeretett a főnökébe. Jelige: „Bibircsókos vagy himlőhelyes előnyben."

Egy manchesteri újságból vettük a következő apróhirdetést:

Kérem azokat az urakat, akik 1923-ban születtek és városunk központi elemi iskolájának B osztályában 1933-ban osztálytársai voltak apámnak, Mr. William Summerdale-nak, írják meg nekem sürgősen, hogy valóban olyan jó tanuló volt-e ő, ahogyan nekem állítja. Ezenkívül azt is közöljék velem, hogy tényleg soha egyetlenegy ablakot se tört-e be focizás közben. A szíves levelekért előre is köszönetet mond ifj. William Summerdale IV. oszt. tanuló, 10 éves.

A tekintélyes londoni „Times" május 19-én az alábbi hirdetést közölte:

Előkelő amerikai cég londoni vállalata keres grófot vagy herceget, aki cocktailpartykon az amerikai vendégeket üdvözölje. Legalább három évszázad ős előfeltétel!

Az amerikai lapokban Szent Heléna szigete így hirdet:

Látogasson meg ön is bennünket, kövesse a múltbeli előkelőségek példáját. Napoleon például más szigeten — lásd Elba — csak hónapokig bírta ki. De a mi szigetünket élete végéig nem hagyta el!

n.

Az imperializmus gyarmati játéka

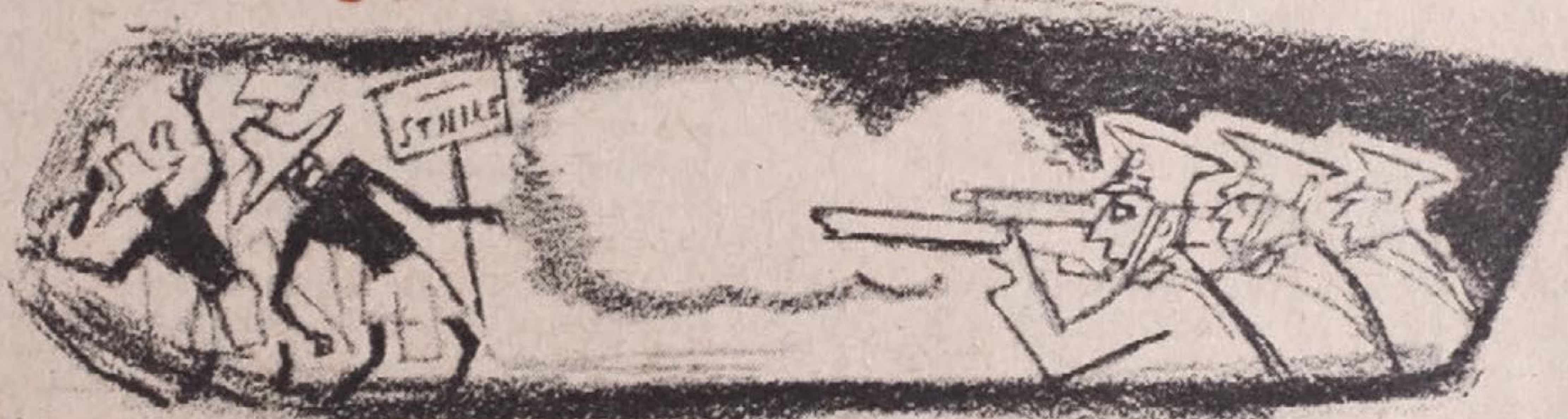
Szűr-Szabó József rajza

Konzervatív nő

Vasvári Anna rajza

– Én már csak megmaradok a zsákruha mellett : : :

Pesti tudósítónktól

Párbeszéd az irodalmi kávéházban:

– Mi a véleményed X íróról?

– Mint embert nagyon szeretem.

*

Azt hiszem, ideje lenne nekem is végre lelki klinikát nyitnom, s válaszolnom hallgatóimnak. Például annak a tanácstalan vidéki leánynak, akinek már évek óta udvarol egy férfi, s aki nem tudja, meddig mehet el a férfiú érzelmeinek viszonzásában. Én a leány helyében óvatos és tartózkodó lennék. Egy kis séta, egy kis mozi és legföljebb egy gyerek.

*

Palika I. oszt. tan. az általános iskolában. Az első lecke során párhuzamos egyeneseket kellett húznia füzetében. Palika világraszóló geometriai felfedezéssel kezdte tanulmányait. Olyan párhuzamos egyeneseket vont, amelyek már jóval a végtelen előtt találkoznak.

F. L.

Dramaturgiai kifogás

Amikor már az ötödik színház is visszautasította Seregély Vilmos színdarabját, a szerzőben megerősödött az a meggyőződés, hogy nem érti meg a kora. Nincs más hátra, egy másik kort kell választania, olyat, amelyik megérti. De melyik kor legyen az? Az ókorhoz nem volt sok kedve. Félt a protekció-rendszertől. Úgy hallotta, hogy Sophokles például nemcsak színműíró volt, hanem hadvezér is. Melyik színház meri visszautasítani egy hadvezér színdarabját? A középkor nem nagyon kedvez Seregély szabad szellemű komédiáinak. Shakespeare-rel sem volt kedve vetélkedni. Shakespeare-nek saját színháza volt. Könnyű egy színházigazgatónak színre kerülnie, övé a színház. Azt adat elő, amit akar. A jelenkor többszörösen levizsgázott, nem maradt más hátra, mint a jövő.

De mennyire kalandozzék előre? A szomszédba, néhány száz évnyire nem érdemes. A közvetlen jövő színházi kultúráját még bőségesen átitathatják azok a tarthatatlan nézetek, amelyek remekművei útjába állnak. De ötvenezer esztendő múlva a világ talán már méltó lesz Seregély műveihez.

Sokáig nem is töprengett, s mivel jól ismert egy varázslót, időt nem fecsérelve megbeszélte vele az utazást. Úgy találta helyesnek, hogy először darabja kéziratát küldi előre, olvassák el, s ha érdekli őket, majd üzennek érte. Úgy is történt, a darabot előreküldték, s már az is nagyon jól esett a szerzőnek, amikor alig két hét múlva a varázsló átadta neki a távoljövő egyik színigazgatójának üzenetét: bármelyik nap délután 4 és 6 óra között keresse fel, tárgyalni szeretne vele a darab ügyében. Ez igen, gondolta Seregély, ez úriember.

Sietve útnak indult, néhány másodperc alatt megtette az ötvenezer évnyi utat, s már hallotta is a majdani színigazgató barátságos hangját:

— Üdvözlöm, író uram, szeretettel üdvözlöm!

Aztán azonnal rátért a tárgyra. A jövő embere meg tudja becsülni az időt.

— Kérem szépen — mondta — először is gratulálok, a darab nagyszerű.

Mély sóhaj szakadt ki Seregélyből. Minden derűlátását egyszerre indokoltnak érezte. Hát ilyen lesz a jövő. Hozzáértő színigazgatók népesítik be a valaha ellentétektől felszántott földgolyót. Mert ez az ember aztán érti a dolgát! És milyen őszintén, nyíltan a szemébe vágja, hogy a darab kiváló.

— Mindössze — tette hozzá zavartan, szinte szégyenkezve az igazgató — egy apró kis kifogásunk van...

— Ó... — kiáltotta meghatva Seregély, az edzett szerző, szinte könnyezve ettől a bocsánatkérésnek ható megjegyzéstől. E kor színigazgatója persze nem tudja, honnan is tudná, hogy alig félszázezer évvel ezelőtt mi mindenen ment keresztül egy szegény színpadi szerző, milyen kínzások árán jutott el a bemutatóig az őskorban. Volt úgy, hogy Seregély drámájából kihúzattak egy egész felvonást, két női és egy férfi alakot, továbbá három táncszámot írattak bele. Egy ötfelvonásos történelmi drámáját addig rövidítették, amíg egy villámtréfa lett belőle. Mi ehhez képest egy apró kis kifogás? Mindenesetre halljuk azt az apró kis kifogást, gondolta, s rögtön elhatározta, hogy ha mondjuk, egy mondatot akarnak kihúzni, ő felajánlásban még tízet kihúz, hadd lássák, hogy így fizet egy magyar úr. Az igazgató szégyenkezve kezdett hozzá mondókájához:

— Ha jól emlékszem... igen, a második felvonás elején van, amikor Alfonz nekitámad Sárinak és követeli a kulcsot. Mármost kérem szépen, én ezt másoknak is megmutattam, de ők sem értették. Tessék mondani, mi az, hogy kulcs?

Seregély egy kicsit zavarba jött.

— Nem tetszik tudni, hogy mi a kulcs?

— Sohasem hallottam róla... — felelt röstelkedve az igazgató.

A szerző a fejét vakarta.

— Hogy is mondjam... egy kicsit váratlan... szóval a kulcs a zárba való.

— Mibe? — kérdezte az igazgató gyorsan.

— A zárba, könyörgök, ami az ajtóban van.

— Mi van micsodában? — kérdezte az igazgató megdöbbenve.

— Helyesebben a szekrény ajtajában, már ami ezt a szóbanforgó kulcsot illeti — magyarázta Seregély tehetetlenül.

— Szekrény? — kiáltott fel az igazgató rémülten. — Nem értem... ez talán a Sziriusz-közelség hatása...

— Igazgató úr, kérem — próbált nyugalmat erőltetni magára a szerző — talán emlékszik még, amikor Sári a szekrénykulcsot szorongatott helyzetben kidobta az ablakon át az utcára...

Az igazgató egyre szaporábban lélegzett.

— Ablakon át az utcára... mi az? — kérdezte remegő hangon.

Valami halvány sejtés támadt ekkor Seregélyben, noha realista író lévén az utópisztikus elképzelésekben mindig gyenge volt.

— Hogyan, maguk talán nem házban laknak?

Az igazgató tehetetlenül tárta szét a karját, s ekkor Seregély hirtelen körülnézett. Felkiáltott a megdöbbenéstől. Mintha levegőben lebegett volna, alatta nem szék volt, hanem örvénylő, de rendkívül kényelmes, puha színegyveleg. Az igazgatón, aki vele szemben állt, vagy lebegett, nem ruha volt, hanem valamilyen felhőszerű gomolyag. Falakat vagy bútorokat valóban nem lehetett látni. Seregély persze mindezt nem vette eddig észre, mert egy színpadi szerzőt a darabján kívül más nem érdekli. De most egy pillanat alatt átlátta, hogy reménytelen a helyzete. Ebben a korban nincs az a kellékes, aki kulcsot tudna szerezni, de ha tudna, az sem érne semmit sem, a nézők nem tudnák, miről van szó.

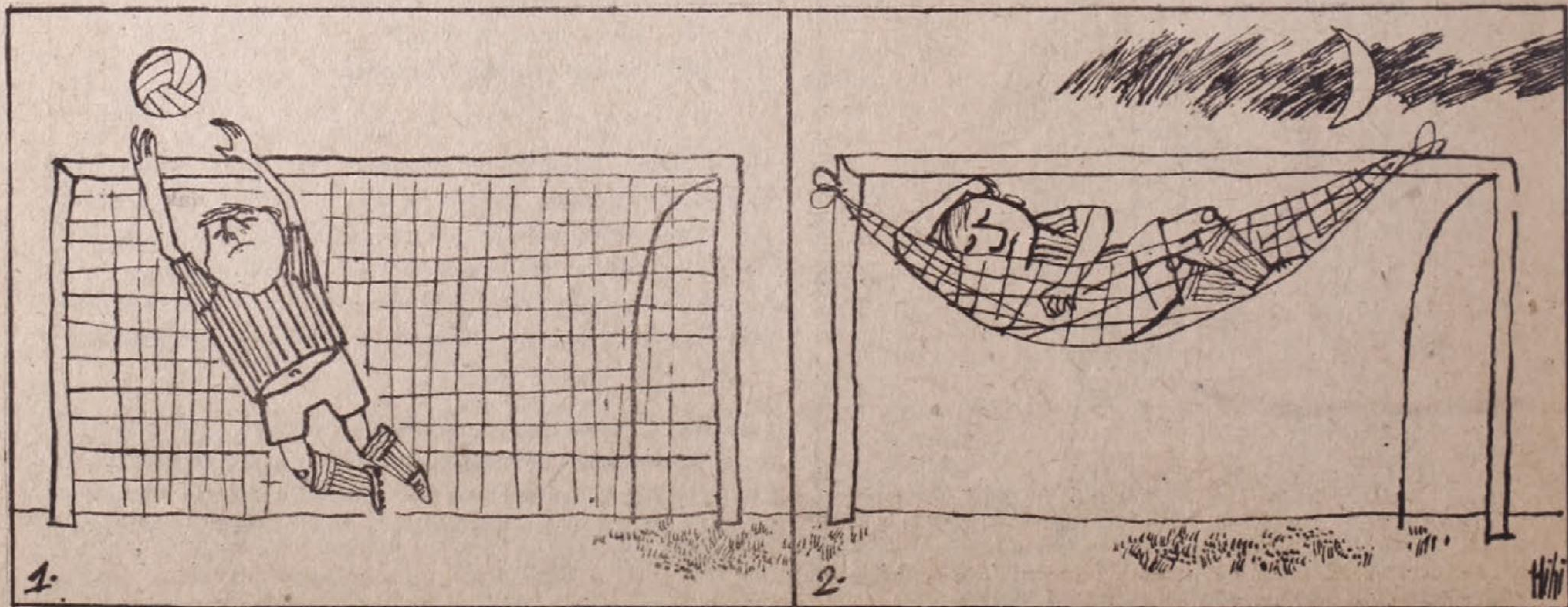
— Beláthatja, ugye... — dadogott az igazgató — mi igazán szeretettel foglalkoztunk a darabjával, de hát, sajnos...

Seregély nagyot sóhajtott, aztán megköszönte az igazgató kedvességét, meghajolt és sietve hazatért ötven évezreden keresztül. Keserű, de hasznos tanulsággal lett gazdagabb. Megtanulta, hogy senki sem léphet ki a jelenből. Minden szerzőnek abban a korban kell megbuknia, amelyben él.

Feleki László

MUNKA UTÁN...

Hegedűs István rajza

ROMEÓ ÉS JULISKA

Egy frissenépült ház emeletének
Juliska nevű szép lakója volt...
A haja szőke. Szeme égnél kékebb
és bőre fehér, mint a tiszta hold.
Otthona nem volt csúf, udvari fészek,
mert modern házban a divat ma más:
homlokzatával az utcára nézett
a nagy balkónos, kis garszon lakás.

Ó, mennyi bajt szül ilyen garszon-balkón!
Mert ahol ez van: van egy Romeó.
És vasrács is van minden balkón-sarkon,
melybe egy hágcsó beakasztható...
Juliska sem volt más fából faragva,
mint ama híres veronai szűz:
és ez a fa lángrakap, mint a szalma,
ha rápörköl a romeói tűz.

Csőnadrágot viselt a Romeója,
bár nem is volt túlontúl jampeces.
Megvárta, amíg éjfélt üt az óra,
és aztán óvatosan körbe les:
kis hágcsó csusszan, megkoppan a flaszter,
csöpp suttogás hallik alig-alig...
A két szerelmes senkit sem riaszt fel:
ó, mily sok óra van még hajnalig!

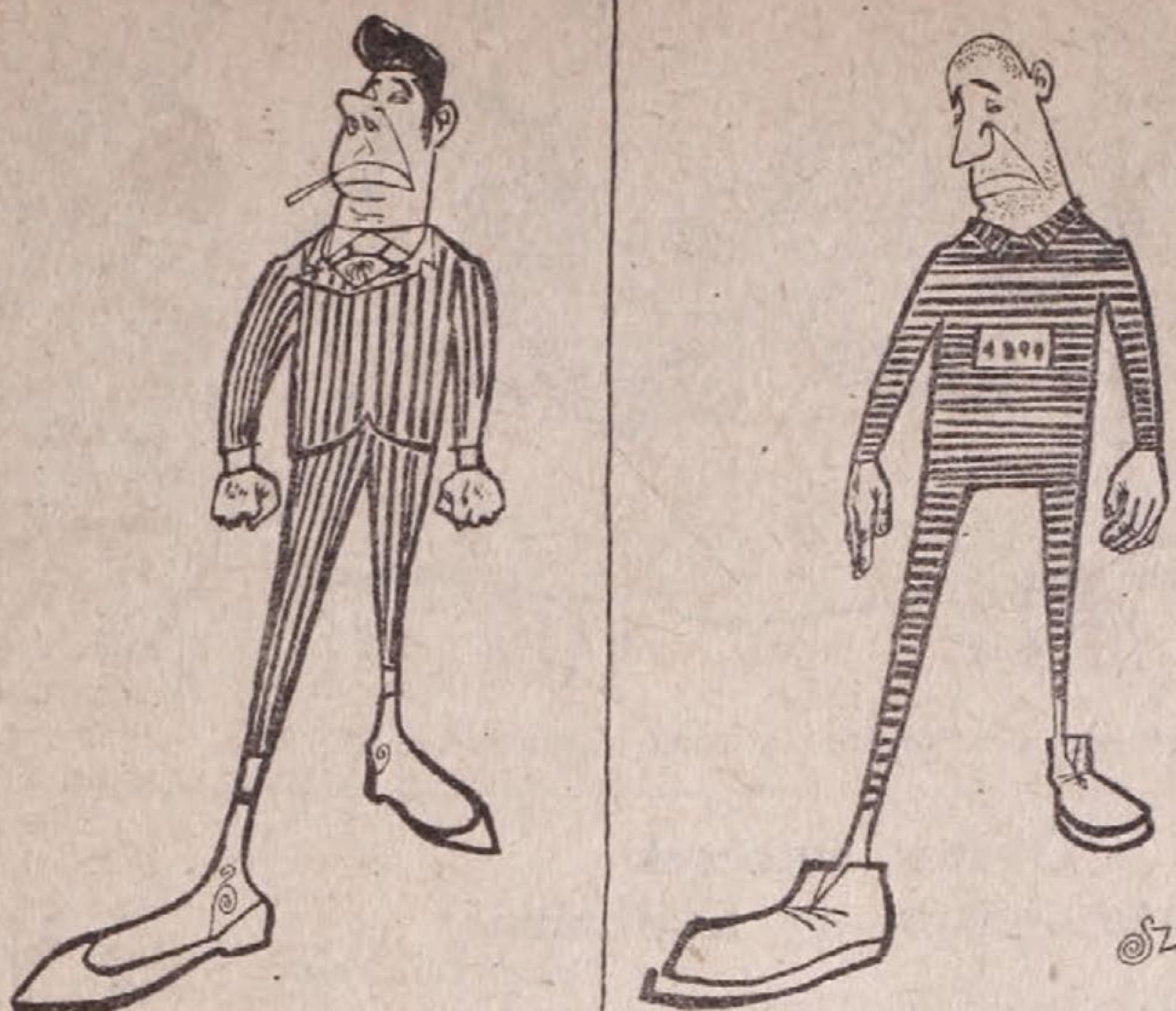
A hágcsó működött majd minden este
és egyre szaporábban lengett kint:
így közlekedett Romeó is fel-le,
a MÁV-nál jobban — menetrend szerint.
De egyik éjjel, mikor halkan lépdel
a hágcsóról a földre le megint
egy pofont kap, mely ágyúszóval ér fel,
szeme előtt vagy száz csillag kering:

előtte áll a ház felügyelője,
s az édes élményt durván oltja ki;
vad bajsza-hangja lerángat a földre,
mert amit mond, az roppant prózai:
— „A fiatalság ma már mitse szégyell?
Az én időmben nem tettek ilyet!
Mint ingajárat mászkál ki-be éjjel,
és kapupénzt, meg liftpénzt sem fizet?!..."

Bedő István

Huligán csőnadrág, két változatban

Szűr-Szabó József rajza

Hogyan KELL szatirikusan írni?

A dolog roppant egyszerű, mindenki könynyen és gyorsan elsajátíthatja. A recept a következő: sűrűn kell használni az „úgynevezett" és az „állítólagos" szavakat, s az idézőjelet.

Íme, egy tanulságos példa.

A hír, amelyet szatirikusan kell feldolgoznunk, így hangzik:

„Jaquinot, francia államminiszter, De Gaulle személyes megbízottja hétfőn befejezte délamerikai utazását."

Ugyanez szatirikusan:

„Az állítólagos Jaquinot nevű állítólagos „francia" úgynevezett „államminiszter", az állítólagos De Gaulle „személyes" úgynevezett megbízottja hétfőn „befejezte" állítólagos dél-amerikai úgynevezett „utazását".

Vagy egy másik példa:

„A Meteorológiai Intézet jelenti: Várható időjárás ma estig: Mérsékelt délkeleti szél, változó felhőzet, néhány helyen kisebb eső. A nappali hőmérséklet alig változik."

Ez szatirikus feldolgozásban így hangzik:

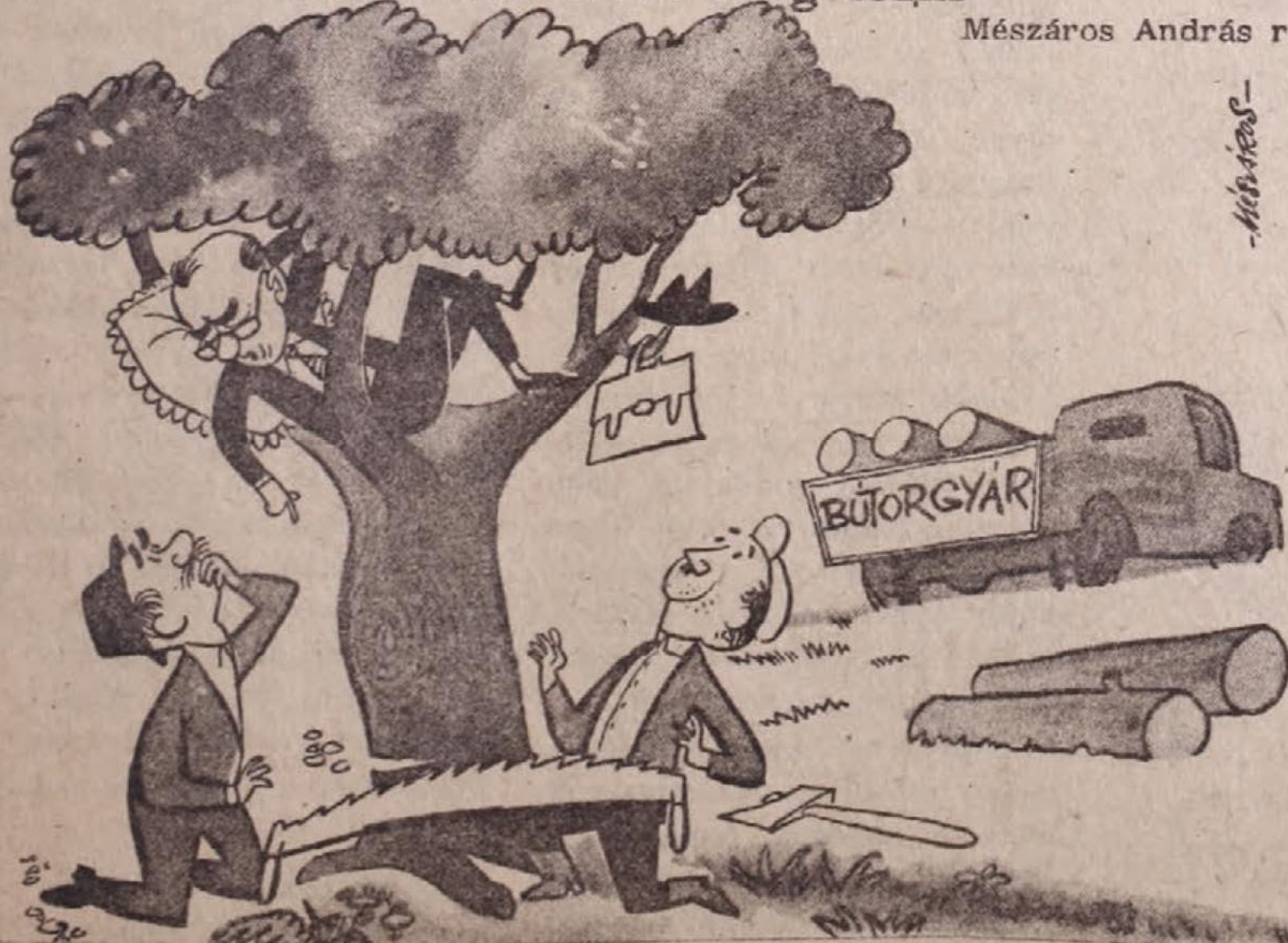
„Az úgynevezett Meteorológiai „Intézet" jelenti: Az állítólagos várható időjárás ma „estig": úgynevezett mérsékelt, állítólagos délkeleti úgynevezett szél, „változó" felhőzet, néhány úgynevezett helyen „kisebb" állítólagos eső. Az állítólagos nappali, úgynevezett hőmérséklet „alig" változik."

Az állítólagos Swift nevű író és az úgynevezett Szaltükov—Scsedrin bizonyára „forognak" az úgynevezett sírjukban, „ha" elolvassák az efféle az állítólagos „szatirikus", úgynevezett írásokat.

(m)

Akit nem lehet megelőzni

Mészáros András rajza

— Remélem, emberek, maguk igazolni fogják, hogy én jelentkeztem elsőnek a kombináltszekrényre!...

Hallottam egy viccet

Ketten, egy műbútorasztalos és egy épületasztalos arról beszélgetnek, hogy van-e telepátia vagy nincs.

— De mennyire van — mondja a műbútorasztalos —, figyelj cimbora, bizonyítom. Emlékszel, hogy tavaly kinnjártam Párizsban. Megismerkedtem egy nagyon édes párizsi cicával. Képzeld, Párizsban csakugyan huncut a lány, mert az istennek sem akart velem magyarul beszélni. Én meg egy kukkot sem tudok franciául. Tehát bementem a francia Ápiszba és vettem egy blokkot és egy ceruzát. Felrajzolok a blokkra egy kést, villát, mutatom a cicának. Mosolyog, bólint, kézenfog és elvisz egy remek kis étterembe. No, hogy jóllaktunk, veszem a blokkot, felrajzolok rá egy szakszofont. A cica mosolyog, bólint, kézenfog és elvisz egy táncos lokálba. Táncolunk, iszunk, múlik az idő. Egyszerre csak a cica a karkötőórájára néz, elveszi tőlem a blokkot, felrajzol rá egy ágyat. Hát van telepátia, vagy nincs? Honnan tudta volna a nő különben, hogy én műbútorasztalos vagyok?

Diplomáciai győzelem

Vasvári Anna rajza

– Kinek marad a kezében a csont nagyobbik fele? – ! ! !

Óvatos emberek a Mezőgazdasági Kiállításon

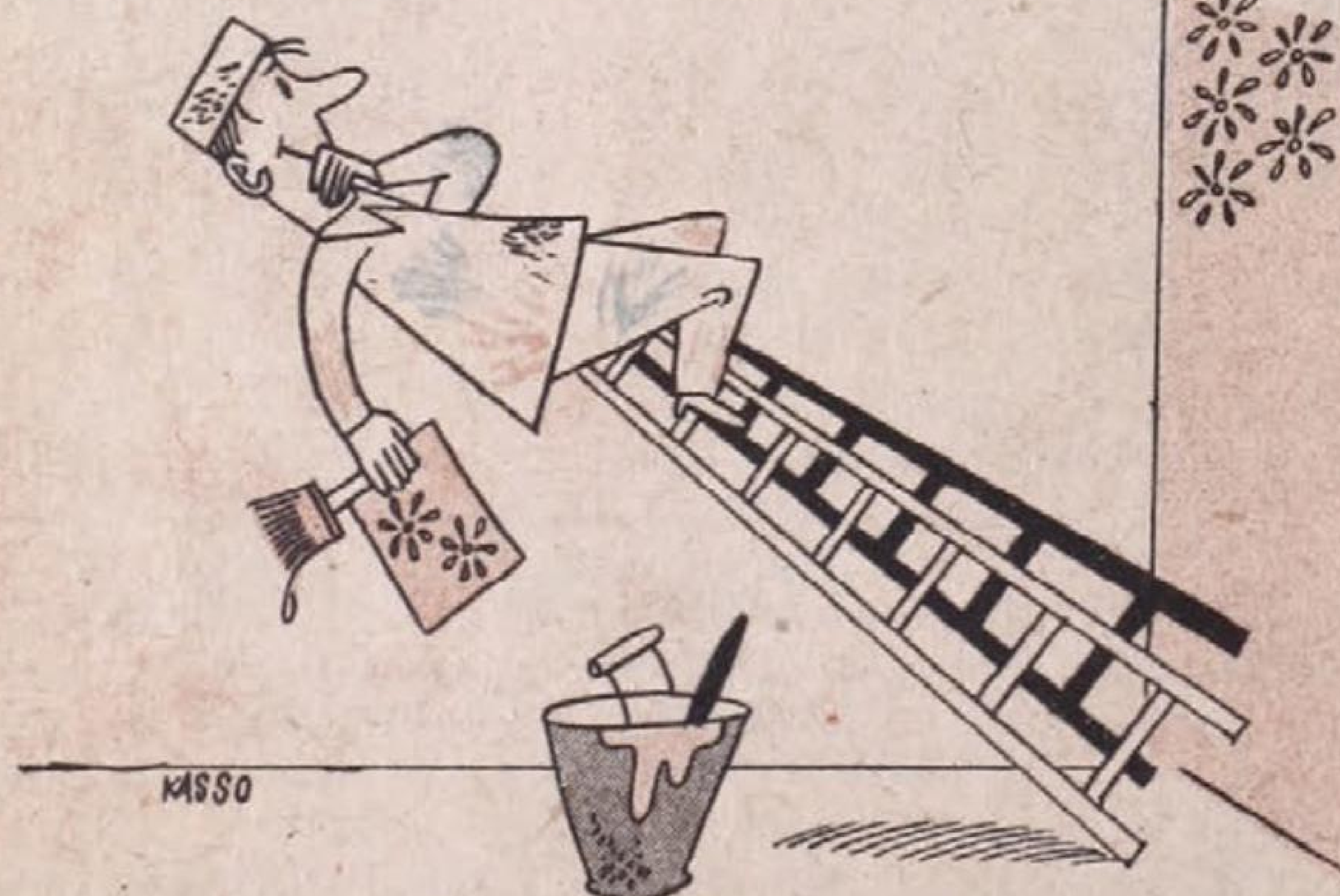
Szegő Gizi rajza

– Így legalább nem sodródunk el egymástól…

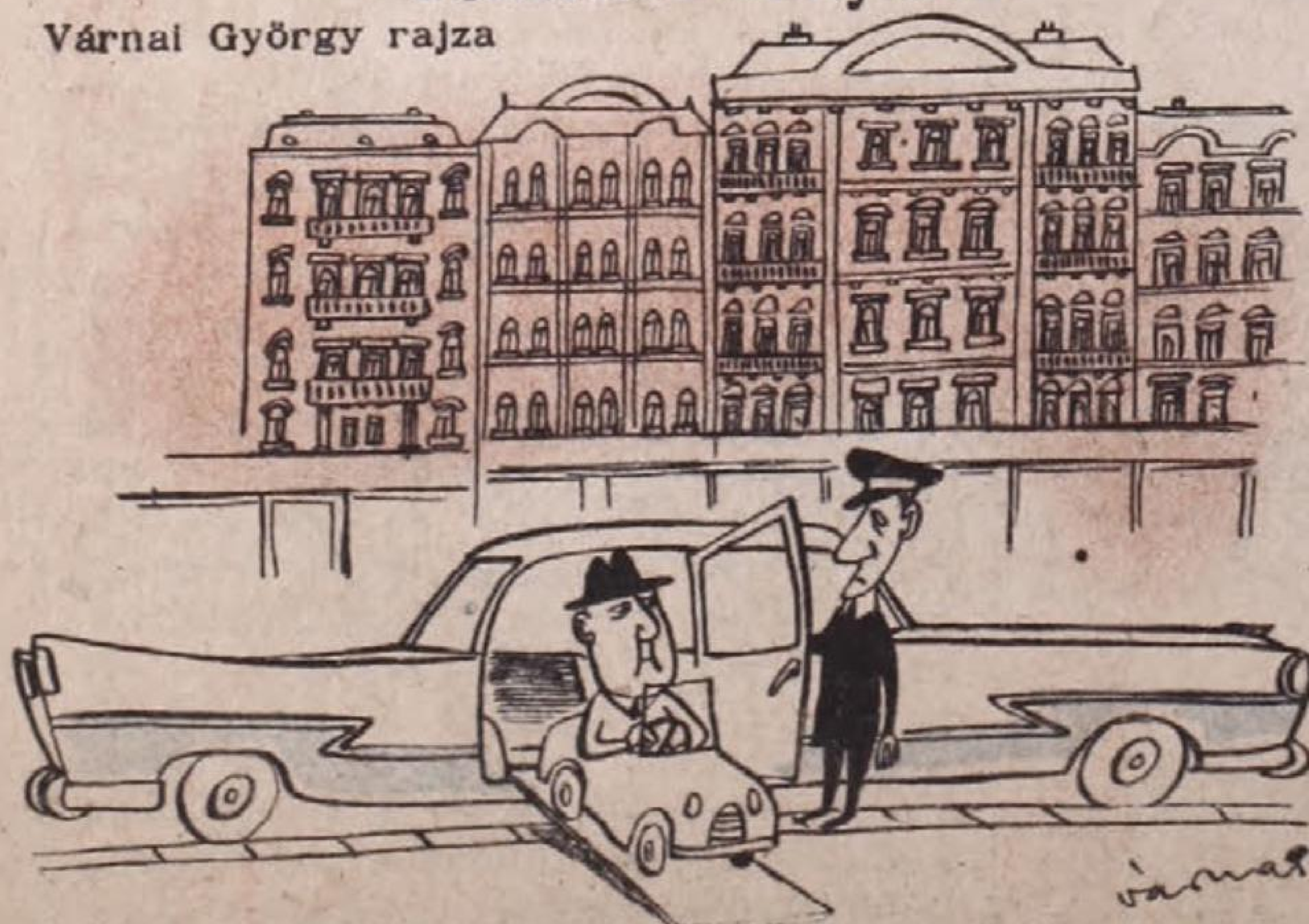
Műélvezet

Kasso rajza

Tökéletes kényelem

Várnai György rajza

Volt egy sárga félcipőm, melynek a felsőrészétől egy napon elszabadult a talpa, ezért a cipőt cipészhez kellett vinnem. A cipész kis zsámolyon ült, háta mögött pedig egy szeméthegynyi ócska cipő hevert, hegyén-hátán.

A cipész figyelmesen megnézte a cipőmet, majd így szólt: – A cipőt meg lehet csinálni. – És ámbár magam is gondoltam előzetesen arra, hogy a cipőt meg lehet majd csinálni, mégis hálásan néztem rá, mert megerősített elképzelésemben. – Érdeklődjék a hét végén – mondta még a cipész búcsúzóul.

Hétvégén elmentem a cipészhez, s örültem, mert igen előzékenyen fogadott és mindjárt megismert. – Tudom uram – mondotta –, ez ön! – mondotta – és a cipőhegyből mindjárt elővette az én cipőmet, olyan módon, ahogyan otthagytam nála. – Ez az ön cipője – erősítette meg –, melyet meg lehet csinálni. Azon tűnődtem, tudja, hogy hogyan csináljam meg, hogy a legmegfelelőbb legyen? Ragasszam-e a talpat, vagy szegeljem-e inkább, de úgy gondolom, hogy szegelni fogom. A jövő héten legyen szerencsém uram, inkább a hét második felében, ez egy jó cipő, uram, megérdemli, hogy megcsináljuk.

A jövő hét második felén a cipész ott ült a zsámolyán és nagyon melegen fogadott. – Megvan! – mondta mindjárt. – Jókor jött, uram, mert éppen most szereztem meg a ragasztót. Itt van a cipője – vette elő a cipődombról igen előzékenyen abban az állapotban, ahogyan bevittem. – Készen van – mutatta nekem –, úgy döntöttem, hogy mégis ragasztani fogom, és egy kis flekket teszek a bőr alá.

Dadogtam valamit, hogy úgy látom, mintha nem lenne készen, mert úgy látom, hogy a talpa nincsen a felsőrészhez dolgozva, hanem éppen olyan, mint amikor behoztam hozzá, de erre csak mosolygott. – Uram – mondta –, ha egyszer megtaláltam a formáját annak, hogy miként csináljam meg, akkor már tulajdonképpen készen van. Akkor már csak meg kell csinálni az elgondolás alapján. Higgye el, uram, ez a cipő készen van. Teljesen kialakult bennem az elképzelés a cipő javítását illetően. A többi gyerekjáték. Holnap bejön uram, és átveheti a cipőjét.

Másnap idegesen és rosszkedvűen fogadott. – Tessék a cipője – mondotta, és elővette a cipődombról. – Nem vállalom mégsem. Nem megy a munka, valahogy nem érzem egységesnek az egész eljárást a ragasztással és a flekkel. Hanem majd inkább én jelentkezem önnél, jó? Ha eszembe jut egy megfelelő megoldás és ha megint kedvet kapok a munkához, egészen biztosan jelentkezem a cipőjéért, számíthat rám!

Barátságosan elváltunk. A cipész egy kissé szomorú volt.

Somogyi Pál

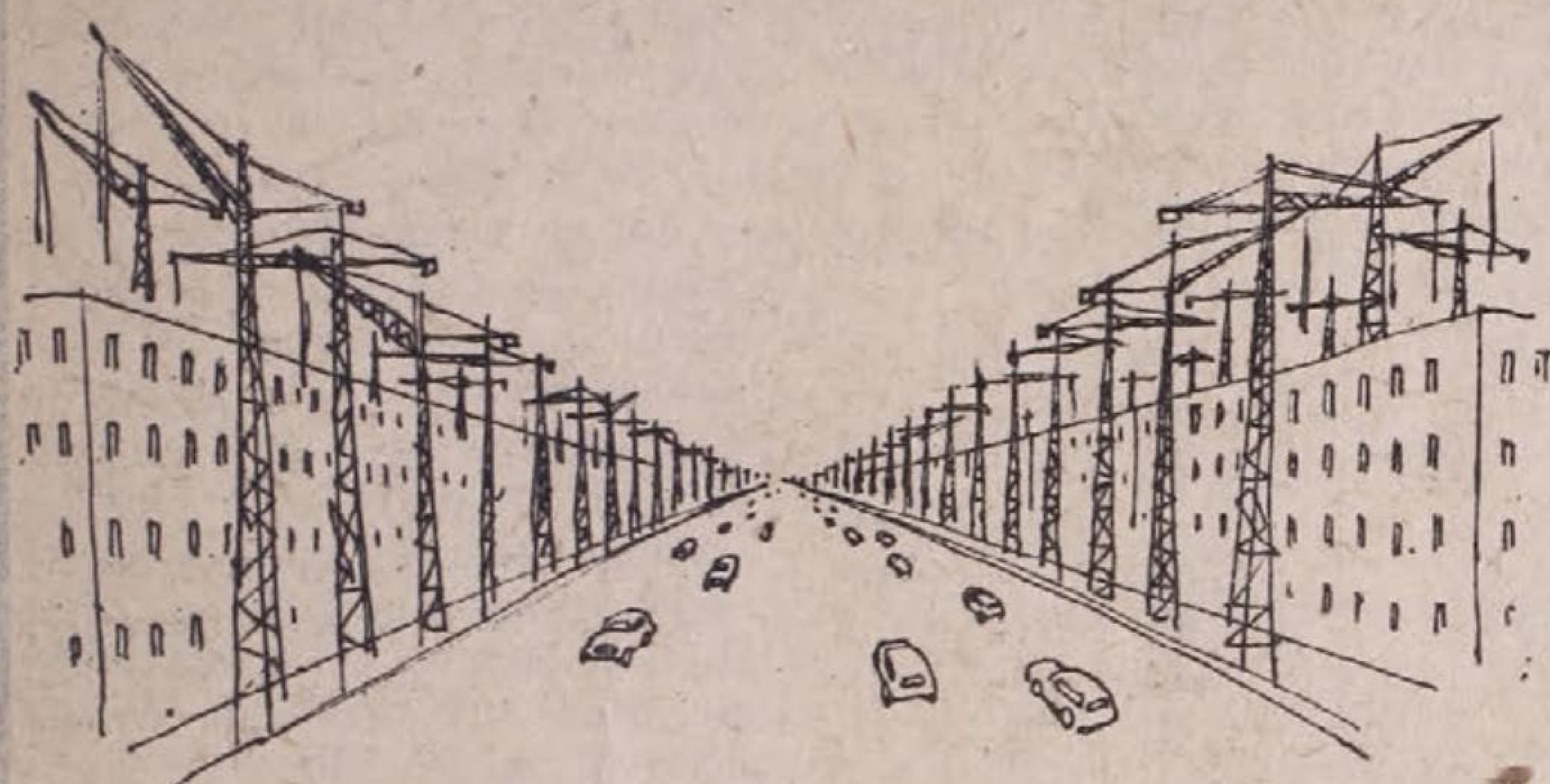
MOSZKVA TBILISZI SZOCSI

Réber László rajzolóművész, lapunk munkatársa, nemrégiben a Szovjetunióban járt. Utazása során készült vázlataiból alább közlünk néhányat.

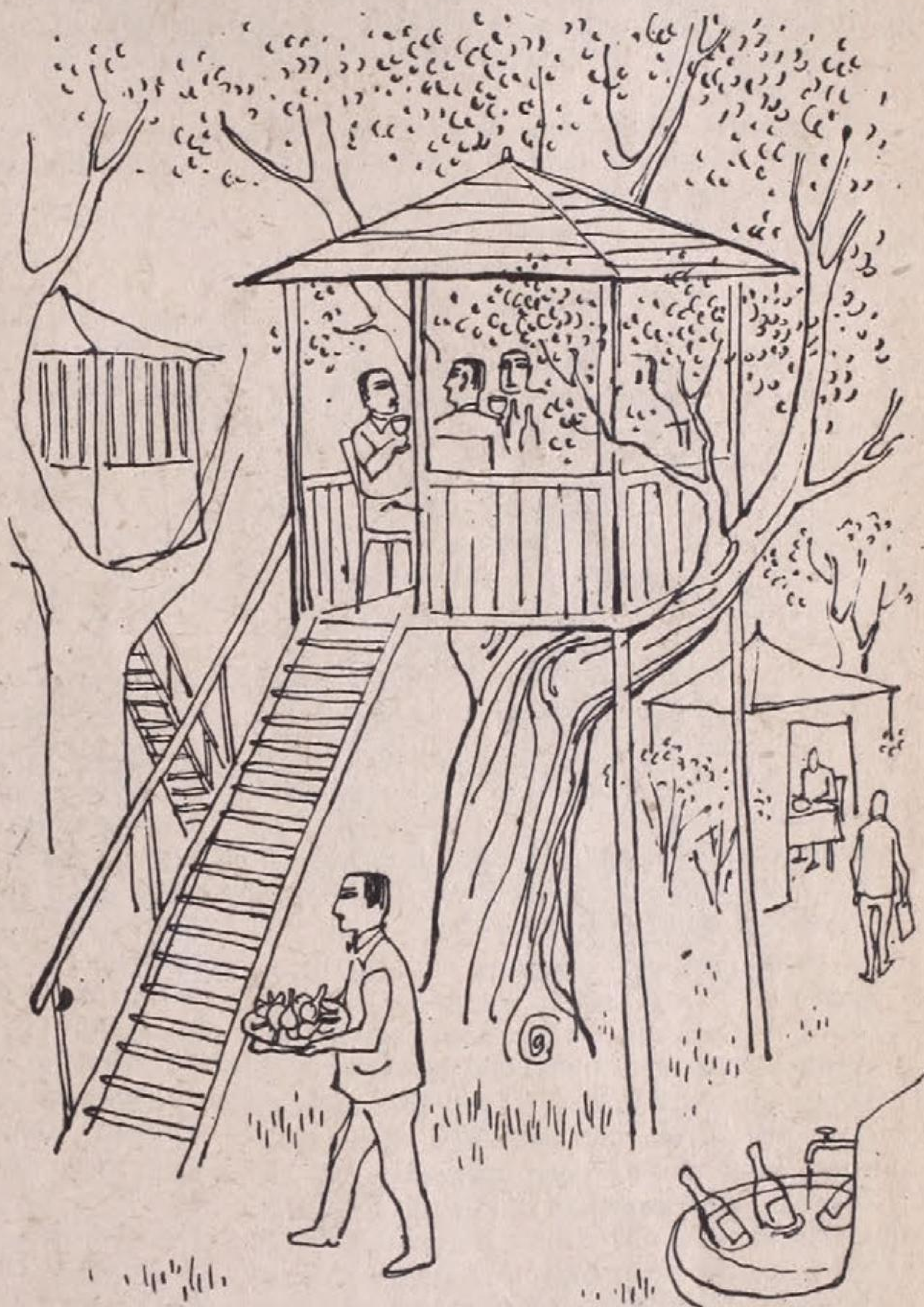
Moszkva tornyai

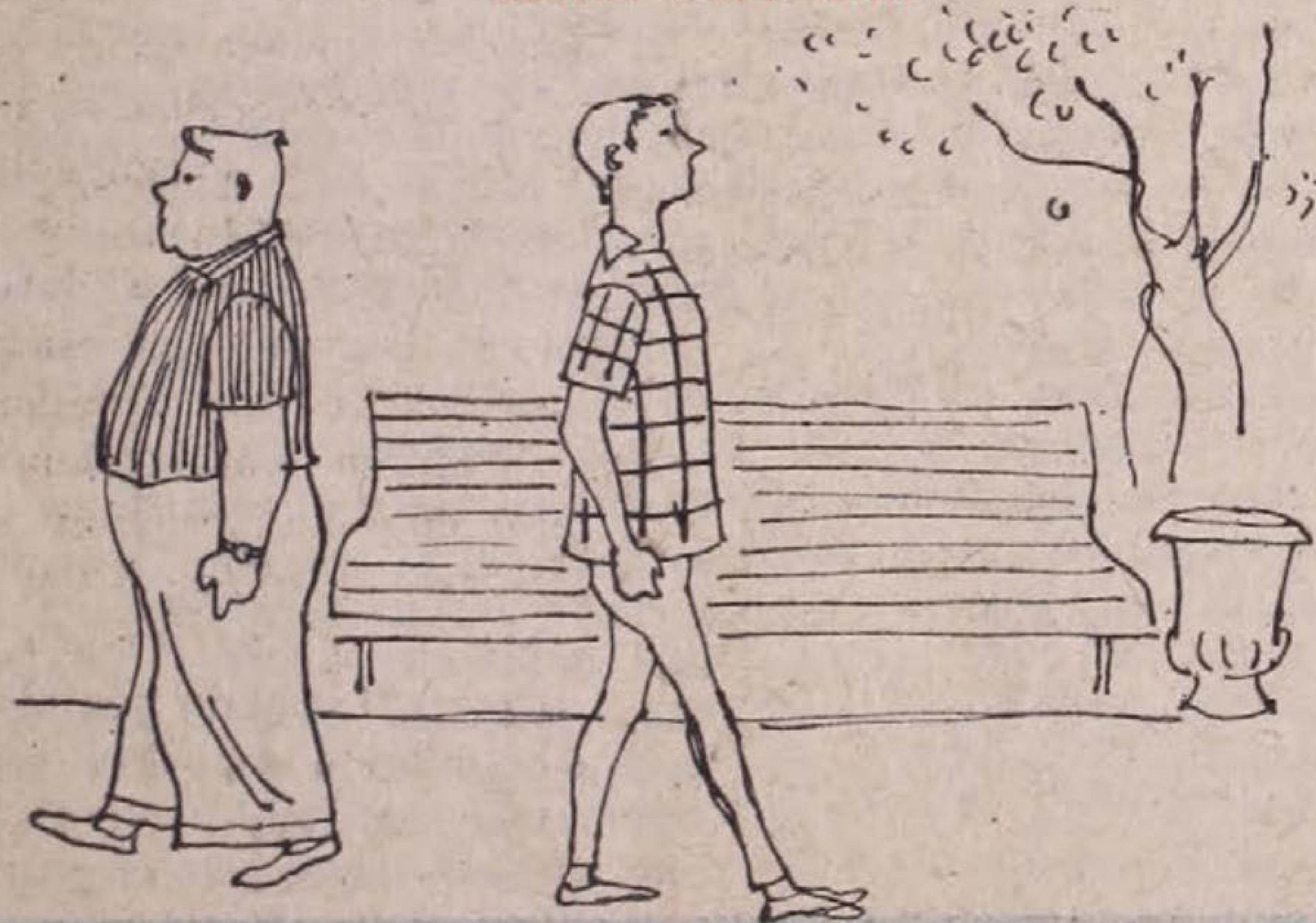
Épülő lakásnegyed Moszkvában

Zöldvendéglő Tbiliszіben

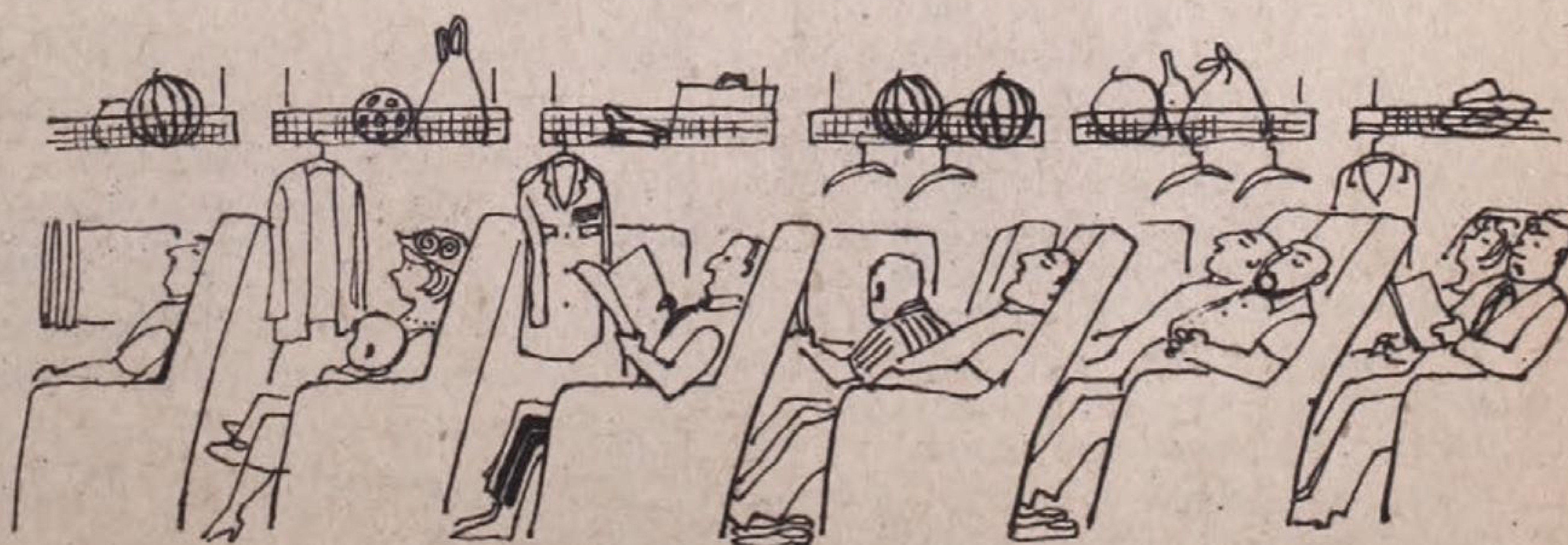
Korzó Szocsiban

Kirakatnézés

A Moszkva—Tbiliszi repülőgépen

POHÁRKÖSZÖNTŐ

Lent az alvilág mélyén, a fehér csontteremben a Halál bankettet rendezett a Gyilkosok tiszteletére. Az ünnepségen megjelentek a Halál régi, kipróbált munkatársai: a Pestis, a Kolera, az Éhínség, a Gyűlölet, az Uszítás, a Demagógia és még sokan mások a Halál birodalmának tisztségviselői közül. Feltűnést keltett és különböző találgatásokra adott alkalmat, hogy a Halál legrégibb munkatársa, az Aggkori-végelgyengülés nem vett részt a banketten.

Pontban öt órakor zúgó tapsvihar és szűnni nem akaró éljenzés közepette emelkedett szólásra a Halál és kezében koponyaalakú serleggel hozzáfogott, hogy elmondja nagy érdeklődéssel várt pohárköszöntőjét.

Beszédét történelmi visszapillantással kezdte. Megemlékezett a kezdet kezdetéről, azokról a ma már ködbevesző időkről, amikor még csak egyetlen munkatársa volt: az Aggkori-végelgyengülés.

— Ebben az időben — mondotta — hatvan, gyakran nyolcvan évig is kellett várnom egy-egy emberre. Ezt nem tűrhettem! Megüzentem az Életnek: az én türelmemnek is van határa! A többit tudjátok. Az Élet még csak válaszra sem méltatta üzenetemet. Ilyen körülmények között nem tehettem mást; cselekednem kellett!

A Halál azután nagy vonásokban vázolta, hogy — mint nyerte meg munkatársának a Betegséget, a Járványt és ezek az ő parancsára milyen körülmények között lépték át a Föld határát és támadták meg az embereket.

— Az emberek azonban — folytatta szavait — sajnálatosképp nem ismerték fel, nem akarták, vagy nem tudták felismerni, az most már egyremegy, — hogy én nem ellenük harcolok, hanem az Élet ellen, s az emberek ellen csak annyiban, amennyiben ragaszkodnak az Élethez és kitartanak mellette. A többit tudjátok! Az Élet és Életösztön által félrevezetett emberek ellenséges érzelemmel fogadták a Betegséget, a Járványt — és orvosokat, meg mindenféle gyógyítókat vonultattak fel ellenünk. Fellázadtak az akaratom ellen! Ezt nem tűrhettem szótlanul! Cselekednem kellett!

A Halál itt, beszédének eme részénél tért rá a Gyilkosság történelmi szerepének méltatására:

— Amikor láttam, hogy az Aggkori-végelgyengülés, továbbá a Betegség és a Járvány egymagukban nem képesek megbirkózni az Élettel, parancsot adtam a Gyilkosságnak, hogy jelenjék meg a Földön és a maga részéről is, kövessen el mindent, ami csak módjában áll és erejéből telik. A többit tudjátok! A Gyilkosság megérkezett a Földre, az emberek azonban ahelyett, hogy megértéssel fogadták volna, törvényeket hoztak, börtönöket építettek és általában a legféktelenebb terrorral üldözték a Föld lakói közül azokat, akik nem tették magukévá a Gyilkosság eszmekörét és gondolatvilágát. És itt hangsúlyoznom kell — emelte fel hangját a Halál, —, hogy akkor is, épp úgy, mint később, mint mindig, ott állt mögöttük az örök felbujtó, az Életösztön, amely nem szűnt meg lázítani és gyűlöletre izgatni a Gyilkosság ellen. Ezt nem nézhettem tétlenül! Cselekednem kellett! Egyetlen út kínálkozott: a törvények és egyezmények kijátszása és én habozás nélkül erre az útra léptem. Megbíztam a Szemforgatást, az Ürügyet, a Képmutatást, az Álcázást, hogy haladéktalanul vonuljanak fel a Földre és lépjenek érintkezésbe a Gyilkossággal.

A Halál ezután megemlékezett arról a bizalmas tanácskozásról, amelyet az Ürügy és a Gyilkosság folytatott egymással, majd rátért a tanácskozás gyakorlati eredményeinek ismertetésére:

— Ettől kezdve rohamosan emelkedett a halottak száma. Sokan, egyre többen haltak meg idő előtt, de még mindig nem elegen. Később, mint tudjátok, jelentős javulás következett be ezen a téren. A memorandumra gondolok, amelyet a Demagógia szerkesztett és nyújtott át nekem. Nem elég a Gyilkosság tevékenysége, nem elég az Erőszak, fejtette ki memorandumában, a lelkeket is meg kell nyerni. Kívánatossá kell tenni a Halált, másrészt mindent el kell követnünk, hogy az Életet népszerűtlenné tegyük. Helyénvaló ebben a vonatkozásban az életuntakra hivatkozni, másrészt nyomatékosan rámutatni arra, hogy a halált még nem unta meg senki. De még ez sem elég. Az emberek nagytöbbségükben élni akarnak, tehát örök életet kell ígérni nekik. Hangsúlyozni kell azonban, hogy csak a Halál biztosít számukra örök életet. Aki meghal, így kell érvelni, az örökké él. Mindazonáltal az Életet kedvezőtlen színben kell feltüntetni és hirdetni kell, hogy az Élet minden rossznak a kútforrása és csak bajt meg szenvedést hoz az emberekre.

A Halál a memorandum ismertetése után a költők és a művészek ártalmas tevékenységét ostorozta. Ezek az emberek — úgymond — versekben, festményekben, szobrokban, muzsikában az Élet szépségeit zengik, a Halált pedig, mint valami nem kívánatos dolgot tüntetik fel, így a többi között riasztó formában, csontváz alakjában ábrázolják.

Meg-megújuló tetszésnyilvánítástól kísért pohárköszöntőjét azzal fejezte be, hogy az Élet még nem adta meg magát. Sőt! Csatlósai és bérencei: a tudósok, a szociológusok, a higiénikusok az emberi életkor meghosszabbításán fáradoznak és ezzel a tevékenységükkel őt, a Halált, megrövidítik. Mert minél hosszabb ideig élőlény egy ember, annál rövidebb ideig halott. Tagadhatatlan, hogy sikerült is némi eredményt elérniük, különösen újabban, a huszadik században, amikor is a Tudomány és a Felvilágosítás átlagban tíz-tizenöt évvel meghosszabbította az emberi életet... szerencsére azonban a Gyűlölet és az Uszítás megrövidítette.

— Így hát — emelte meg poharát —, semmi okunk a kishitűségre, a csüggedésre. Ellenkezőleg! A jelen pillanatban a dolgok oly kedvezően állnak, hogy módomban volt az Aggkori-végelgyengülést szabadságra küldeni. És ha az ügyek tovább is ilyen kedvező mederben folynak, előbb-utóbb végképp lemondhatok szolgálatairól és nyugalomba küldhetem.

A pohárköszöntő elhangzása után újból felzúgott a taps és a bankett résztvevői perceken át ütemesen harsogták:

— Halál az Életre! Éljen a Halál!

Gömöri László

(Írtam 1943-ban Vácott, rabszolgasorban, földről felszedett papírdarabkára, óvatlan pillanatokban... De abban a feltétlen biztos tudatban; közel az idő, amikor a féktelen uszítás, a tajtékzó gyűlölet, ártatlan emberek lemészárlása, a hatályon kívül helyezett emberi jogok helyébe ismét a Rend, a Jog, a Törvény lép.)

ERRŐL JUT ESZEMBE

A dohányzók nagy táborának
Sok öröm jut majd osztályrészül:
Januártól a cigaretta
Már újabb szabvány szerint készül.

A feldolgozás szabványai
Intézkednek majd egyről-másról,
Szabványt szeretnék arra is már:
Hogy szokjam le a dohányzásról.

PESTI BALLADA

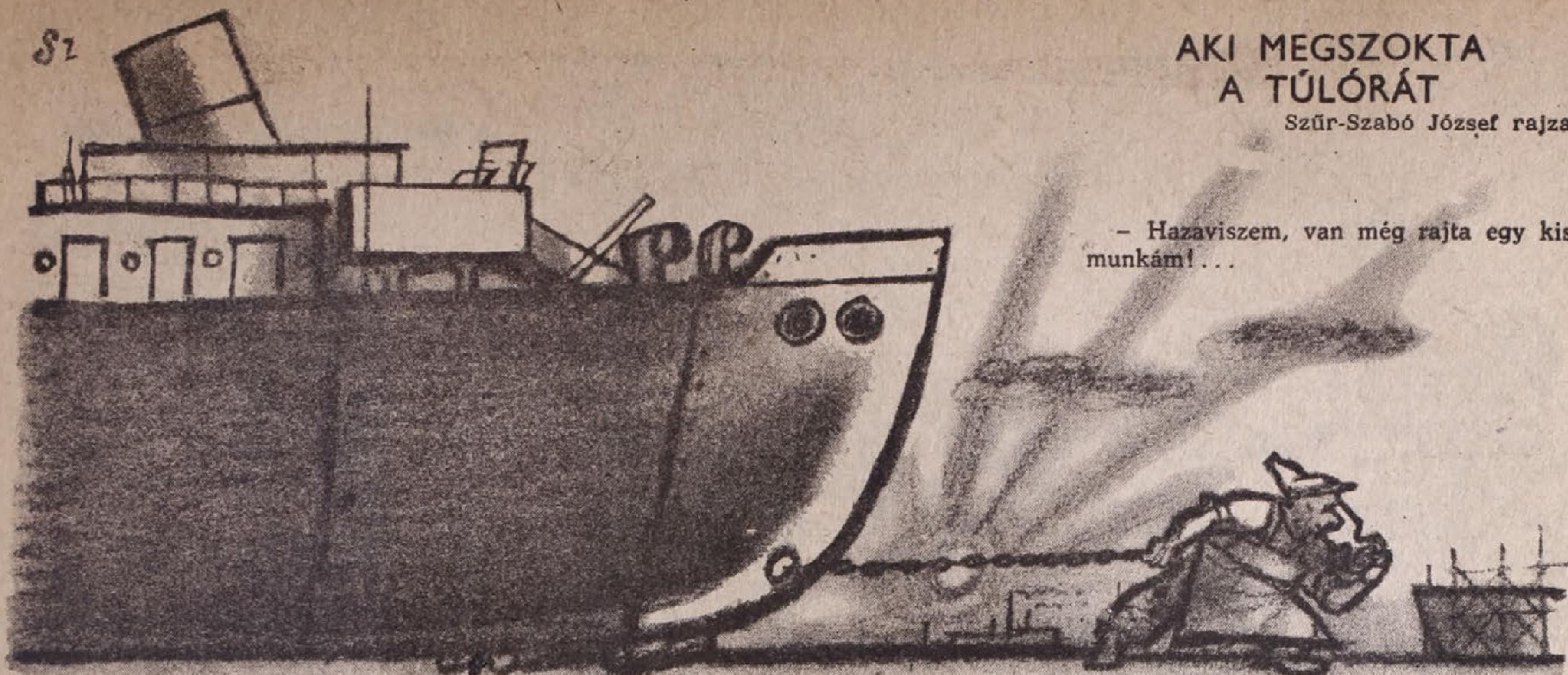

Egy kosárlabdás nő bűvölt el,
Innen lehetett még a húszon
Kosarat kaptam sajnos tőle
Oldalamba az autóbuszon.

Hidvéghy Ferenc

AKI MEGSZOKTA A TÚLÓRÁT

Szűr-Szabó József rajza

– Hazaviszem, van még rajta egy kis munkám! ...

LEVÉL a flekkes embertől

Kedves Főnök Kartárs!

Nem múló részvétet keltett bennem afeletti gyötrődése, hogy legközelebbi munkatársát, Bartali főelőadót el kell távolítania a vállalattól. Ismerve az Ön jó szívét, meg tudom érteni, milyen nagy szomorúságot okozott Önnek visszavonhatatlan elhatározása. Részvétem már csak azért is kitartóan kíséri Önt, mert kényes ügyről lévén szó, oly fejlett diplomáciai érzékről kellett tanúságot tennie, mellyel csak keveseket áldott meg az ég. Mert nem csekélység, kérem: Bartalit kellett eltávolítania a vállalattól Bartaliné miatt, aki hűséges hitvese ugyan az Ön főelőadójának, de öltözködni és egyebekre költekezni a kelleténél sokkal nagyobb mértékben kívánkozott, mint amennyit férje az Ön vállalatánál, főelőadói minőségében, tisztességes munkával megkeresni képes volt. Bartaliné élve az alkalommal és az árubőséggel, néhány maszekot félrevezetve, ruhát, cipőt, őszi-tavaszit és más egyebet vásárolt hitelbe, amit kifizetni elmulasztott és mindezt egy kis régimódi hitelezési csalással megspékelve — jogosan került a bíróság elé.

Elismerem, kedves Kartársam, nem volt könnyű az Ön helyzete, hiszen Bartali évek óta ernyedetlen szorgalommal és elismerésre méltó megbízhatósággal dolgozott Ön mellett és a legnagyobb nehézségek közepette, sőt az Ön kilencven fokos ingadozása idején is, a vállalat mellé állt. Ilyen volt ez a Bartali! Csodálni tudom az Ön emberségét, hogy erről egy pillanatig sem feledkezett meg és most, amikor Önnek kellett a nehéz helyzetben, a megpróbáltatások idején Bartali mellé, a szeretett és hűséges munkatárs mellé állnia, megnyugtatnia, segítenie, Ön sem habozott.

Aznap, amikor Ön hírét vette Bartaliné botlásának, Bartali, a porig sújtott férj, de kitűnő főelőadó, máris ott ült a tágas főnöki szobában, Önnel szemben, egy kényelmes bőrfotőjben és jóleső érzéssel hallgatta az Ön vigasztaló szavait. A könnyekig meghatott főelőadó hálásan szorongatta az áldott főnöki kezeket és csak akkor döbbent meg, amikor Ön, a helyzet részletesebb elemzése során azt fejtegette: mennyire sajnálja, hogy a legkitűnőbb munkatárs, a legjobb szakember — mármint Bartali — olyan „flekket" kénytelen hordozni, ami önhibáján kívül esett rajta és amivel árthat a vállalat jó hírnevének is.

Az Ön kitűnő emberismeretét és tapintatát dicséri, hogy mikor e szavaknál Bartali két csodálkozó szeme Önre meredt, mindjárt megnyugtatta: nem, a vállalat nem akarja őt elbocsátani! Erről szó sem lehet! Mondjon fel ő, Bartali, a vállalatnak. Ez a legegyszerűbb megoldás, hiszen így hozzájárulással kiléphet anélkül, hogy felesége ügye, vagy ezzel kapcsolatban Bartali szerepe bárhol is szóba kerülne.

Azóta már Gizike, az Ön titkárnője, lerakta a szépen rendben tartott lyukasztós dossziéba Bartali főelőadó felmondó levelét, amellyel Ön isten és ember előtt bizonyíthatja: jogilag minden rendben van, a dolgozó saját maga mondott fel és az Ön megértő segítségével, „hozzájárulással kilépett".

Bartali, a flekkes, nincs már a vállalatnál. Ön nyugodtan aludhat, kedves Kartársam! Pompás eredménnyel vizsgázott: jogból is meg emberségből is...

Földes György

Telefon a trafikban

Várnai György rajza

– ... Kovácsné minden pénteken megcsalja a férjét, de ez, nagyon kérlek, maradjon közöttünk! ...

Túra

Pusztai Pál rajza

– Nincs már semmi, amit vihetnék maga helyett?

KONFLIKTUS IZLAND ÉS ANGLIA KÖZÖTT

Erdei Sándor rajza

A humor könyvéből

VOLTAIRE egyszer későn este kávét ivott. Egy fiatal orvos volt éppen nála, aki kétségbeesve mondotta:

— Ön kávét iszik? A kávé lassú méreg!

— Valóban, igaza van, a kávé lassú méreg — felelte Voltaire és nagyot hörpintett a csészéből — mert én már, hála istennek, körülbelül hatvan esztendeje iszom.

ALEXANDER GIRARDI osztrák színművész, egy napon a bécsi Práterben sétálgatott és egy elhagyott helyen észrevette, hogy egy szomorú öregasszony óvatosan kötelet köt az egyik juharfa ágára.

— Szerencsétlen — szólt hozzá a színművész — az ön korában... Gondoljon családjára, gyermekeire!...

Az öregasszony szóhoz sem jutott, a művészből dőltek a jótanácsok, a vigasztaló, lelket erősítő szavak. Majd pedig elvitte a megmentett nénikét egy vendéglőbe, finom ebédet, sőt bort is adatott neki. Bevégezve az étkezést a szegény asszony így szólt:

— Ön valóban nagyon kedves volt hozzám. De most már ha akarja, ha nem, mennem kell. Gondolja csak meg, ha nem teregetem ki a fehérneműt, estig sem szárad meg.

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Pincér: Van szerencsém, igazgató úr! Parancsoljon helyet foglalni! Mivel szolgálhatok, igazgató úr?

Törzsvendég: Kérem, Béla, ne szólítson engem többé igazgató úrnak. Elseje óta állásom van.

Adenauer helyesli az atomkísérletek folytatását

Szegő Gizi rajza

– Na, mondják már! Mibe kerül ez nekem?!

E heti hirdetésünk

Séta a Mezőgazdasági Kiállításon

– Itt vagyunk a Vásáron, minden nagyon szép... Sőt, mi is nagyon szépek vagyunk, mert mindnyájan remekül kiöltözködtünk a Ruházati Bolt pavilonjában...

– Nem mondom, azok a bocik is helyesek, de nekem ez a borjú tetszik legjobban...

– Lajos, amig te a terményeket nézed, addig én majd ezeket a virágokat tanulmányozom...

– Veszek egy ilyen masinát... Hadd lássák jövőre otthon is, hogy milyen jó fényképarca van a téeszünk hízójának...

ERRŐL SZÓ SINCS!

Furcsa és kínos volna, ha egy nap rádöbbennének arra az emberek, hogy valójában milyenek, ha úgy ismernék magukat, ahogyan a többiek látják őket. A cézárkodó hivatalfőnök ráébredne arra, hogy jelentéktelen senki; a melldöngető zseni, hogy dilettáns; az egyéniség, hogy szürke sablon; a sovány, hogy kövér; a bőkezű, hogy fösvény; az őszinte, hogy hazug; a jóságos, hogy gonosz; a bátor, hogy gyáva; a szerény, hogy öntelt; a csendes, hogy hangos; a nagylelkű, hogy kicsinyes; az önzetlen, hogy érdekhajhász; az udvarias, hogy hízelgő...

Vajon mi történne? Mindenki egyszerű lenne, szerény, jóságos, őszinte, csendes, kedves, megértő? Senkisem lopna, hazudna, csalna, rágalmazna, gyűlölne, irigykedne? Minden házasság sikerülne, minden barátság őszinte volna, minden dicséret igaz, minden szó önzetlen?

A krakéler így kezdené a szóváltást az ellenfelével:

— Kérem, én alapjában gyáva vagyok.

Egy ügyvéd így fogadná ügyfelét, mikor az jogi tanácsot akar tőle kérni:

— Bevallom, én őszintén szólva buta vagyok s egy csomó paragrafust már el is felejtettem, biztosan elveszítem a perét.

Egy orvos a páciensének azt mondaná:

— Hiába jött hozzám, én nem tudom meggyógyítani, menjen egy másik doktorhoz, s nekem ne fizessen egy fillért sem a vizitért.

Egy menyasszony a vőlegényéhez esküvő előtt: Artúr, ne vegyen feleségül, mert én tíz évvel idősebb vagyok magánál, és csalfa, költekező, hűtlen természetű.

Egy csapos: Mindig kevesebb bort mérek, mint amennyi jár a vendégnek, mert pénzsóvár vagyok.

Pincér: Rossz az ebéd, menjen egy másik vendéglőbe!

Cukrász: A sütemény bizony már lassacskán egy hetes, száraz, ehetetlen, ne vegye meg.

Hivatali főnök: Csak a sógorom protekciójával kerültem ide. Nem értek semmihez. Már csomagolok is, és átadom a helyemet egy tehetséges szakembernek. Bocsássanak meg.

Dramaturg: Mindeddig hiú módon reménykedtem, de most már biztosan tudom, hogy semmit nem értek a színházhoz. Kész röhej, hogy eddig dramaturg voltam, de most már belátom és elmegyek segédmunkásnak.

De, hogy ez a változás megtörténne, erről szó sincs, ettől a nyájas olvasók ne féljenek. Erre semmi remény. Sajnos.

Kemény György

Az emberektől tanulták

– Hallgass, most én beszélek!

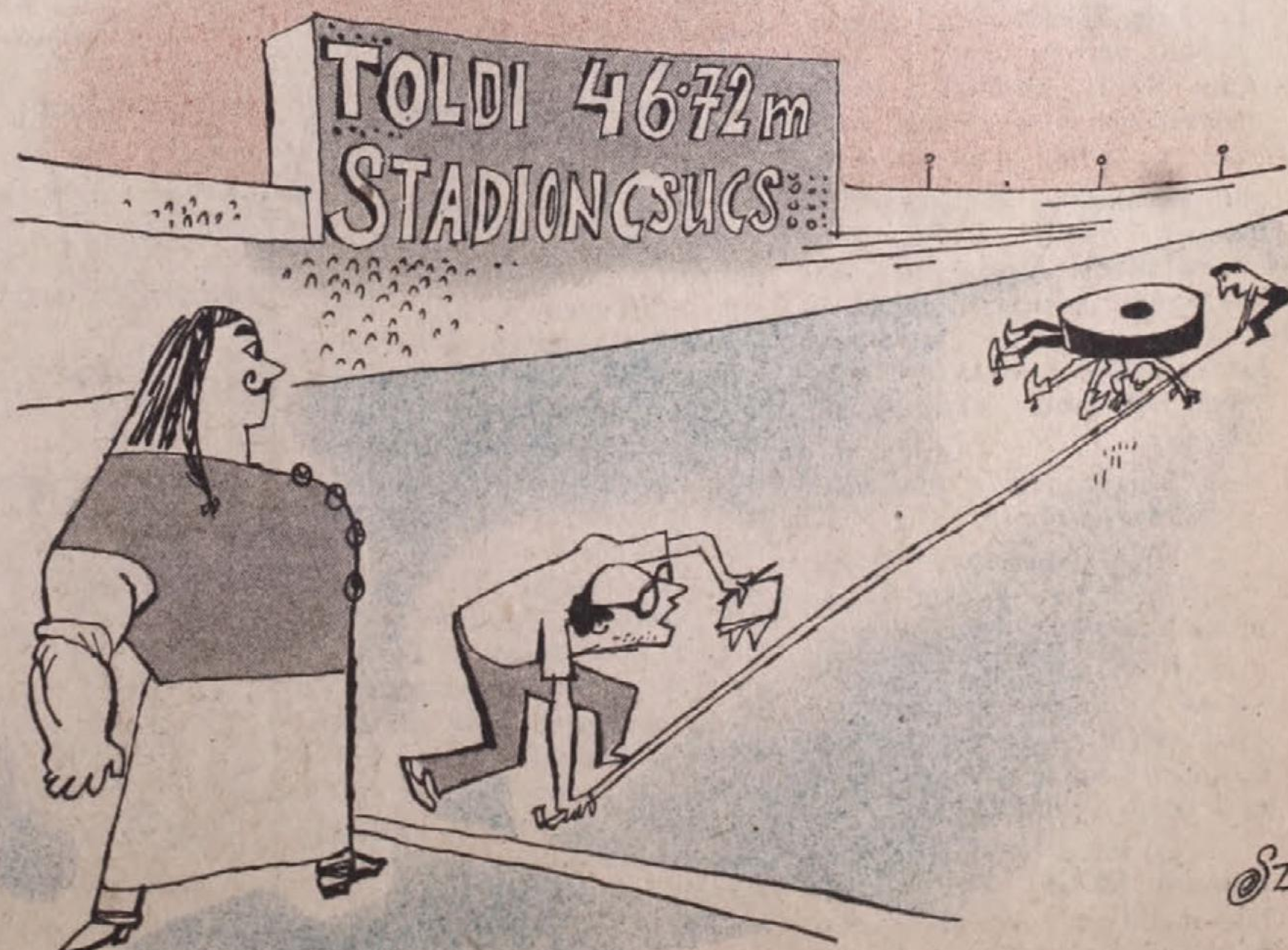
Irodalmi kilátó

Toncz Tibor rajza

A bajnok

Szűr-Szabó József rajza

Új lassúsági világrekord

Augusztus 18-án, a reggeli órákban, egy Ilona-napi dísztáviratot adtam fel a tuzséri postahivatalban a Tiszadezdéden lakó feleségem részére. Dísztáviratom, valamint a barátaink által ugyanott feladott dísztáviratok 25-én még nem értek el rendeltetési helyükre. A felvevő postahivatal sürgetése eredményeképpen a feleségem augusztus 26-án, Izsó napján végre kézhez kapta a távirati úton küldött névnapi üdvözleteket. Ezen a „gyorsaságon" felpaprikázódva úgy határoztunk, hogy a jövő évi üdvözlő táviratokat – erre az alig öt-kilométeres távolságra – csigaháton fogjuk eljuttatni, hogy idejében odaérjenek.

Daku Gyula
Tuzsér, Ady E. u. 6.

Ludas Matyi elintézte

„Egy kis árukapcsolás" című közleményükkel kapcsolatban utasítottuk a kiskereskedelmi vállalatokat, hogy a Neotox féregirtó pumpa nélkül is kapható legyen.

Virág Mihály oszt. vez.
BELKER

„A világ egyetlen balkezes kaszása" című cikkükre közöljük, hogy a szobor művészi renoválására megtettük a szükséges intézkedést.

Nika Ernő
FM Gazd. Hiv. vez. h.

Le a bürokráciával.

Őszi elégia a nyári jégről

A XVII. kerületi, 1703. számú (Ároktői út 120.) vendéglátóipari helyiség panaszkönyvébe egy kedélyes vendég a következő keserű sorokat írta:

„Köszönjük a forralt bort és a forralt sört!"

A lefolytatott vizsgálat ezzel a határozattal zárult:

„Az üzletvezető kijelentette, hogy jéghiány miatt nem tudta hűteni az italokat, az üzem erről nem tehet."

Bár a lombok már hullatják levelüket és egyre kevésbé fenyeget bennünket a kánikula, mégis vissza kell térnünk azokra a jég-panaszokra, amelyeket elsősorban Murányi Józsefné, a X., XVI. és XVII. kerület (tehát munkáskerületek) vendéglátóipari vállalatának csoportvezetője hozzánk juttatott és amelyeknek jogosságáról meggyőződést szereztünk.

Murányiné nem kisebb vádat hangoztat egyes jégszállítók ellen, minthogy *„Ha valamelyik lelkiismeretes vendéglátóipari üzlet nem igazol a jegeskocsi kihordójának öt tábla jég helyett tíz táblát, akkor az többé vagy egyáltalán nem kap jeget, vagy csak olyan minimális mennyiséget, hogy a húskészlete nyáron okvetlenül megromlik."* A jegesek ezenkívül alpári hangot használnak a vevőikkel szemben, amit úgy látszik, központjuk is átvesz. Amikor *Katona* István üzletvezető felhívta a Jégszállító Vállalatot és panaszkodni kezdett, hogy nem kapnak jeget, a vonal másik végén azzal zárták le a beszélgetést, hogy *„hagyjuk a süket dumát!"*

Alig akad üzem, amely ellen annyi panasz merüljön fel, mint a Fővárosi Jéggyártó és Értékesítő V. ellen. Most, hogy már a természet is segít a húsfélék tárolásában, most, hogy már nem térdepelnek a háziasszonyok a jegesek előtt egy tábla jégért, az illetékesek kicsit átgondolhatnák a jövő nyári teendőket és előkészíthetnék az udvarias formák között történő, rendszeres jégszállítást.

Igazán idejében szólunk!

Vita helyett liftet!

Néhány héttel ezelőtt a mi vadonatúj liftünk elromlott. Kilőttek a szerelők, csináltak vele egy-két fordulót, megtapogatták itt is, meg ott is, majd mikor úgy „megjavították", hogy még rosszabb lett, mint volt, — eltávoztak. Távozásuk óta azon vitatkozik a 3. sz. Házkezelőség, a Felvonógyár és a Szerelő Vállalat: kinek a költségére javítsák meg a liftet. A vita tehát folyik, folydogál. Mi pedig továbbra is róhatjuk a lépcsőfokot gyalog. Volna egy tömör javaslatunk: javítsák meg előbb a liftet, s utána döntsék el, hogy ki fizessen!

XI., Baranyai u. 7.
G. 15. lépcsőház lakói

Fityegő — halálfejjel

— Anyu, adj kölcsön húsz forintot ... — állt elém serdülő fiam. — Nagyon fontos! ... — tette hozzá a nyomaték kedvéért.

— Először is nem adok ... Másodszor tudni szeretném, mire kell — válaszoltam szigorúan, mert nagy gyakorlatom van már a gyakran fellobbanó igények oltogatásában.

Másnap megtudtam, mire kellett volna a pénz.

— Vedd észre, mi van nekem! — hencegett s kihúzta magát előttem.

Nem kellett különösen igyekeznem. Ott lógott a nadrágján, az úgynevezett órazsebbe akasztva egy sárgaréz-lánc, rajta diónagyságú halálfej,

lábszárcsontokkal, félelmet keltő zöld szemekkel.

— Hogy jut eszedbe ilyen ízléstelen vacakot magadra rakni? — kérdeztem a gyereket felháborodva.

— A Janónak is ilyen van... — rebegte kissé bizonytalanul. Legalább annyira csalódott volt, mint én, aki a kölcsönpénzen beszerzett mütyürjéért nem tudtam lelkesedni, sőt a fáradságos szülői nevelés összeomlását véltem látni a halálfejes fityegőben.

•

A rock-and-roll, a sujtásos kabát és a jampi-cipő után új divat hódít a serdületlen ízlésű pesti kamaszok körében: a halálfejes huligán-bizsu. Ahogy az effajta divatnak hódoló fiataljainkat ismerem, egyre több csőnadrágon fityeg hamarosan ez a kellemetlen jelkép. Csak a készítő győzze nyersanyaggal ...

Egyelőre még korlátlan mennyiségben kapható a Híradó Mozi melletti trafikban, a Dohány utcában. Ott vette a fiam is ...

Rácz Erzsébet

Hogyan készítsünk könnyen, gyorsan port?

A por-készítés legcélszerűbb módja: ássunk fel egy utcát gyalogjárda-készítés alkalmával, majd hagyjuk az utcát ilyen módon, úthenger, olajozás és locsolókocsi nélkül.

Az érdeklődőknek bemutatóval egybekötött részletes tájékoztatást nyújtanak a XIV. kerületi, Szobránc utcai lakosok!

Hozott anyagból — drágábban

Nyári szabadságomat külföldön töltöttem, ahonnan hosszúra nőtt körmökkel és egy üveg körömlakkal gazdagabban tértem haza. Első utam a VII. kerületi Fodrász Szövetkezet 6-os számú üzletébe vezetett, ahol elhanyagolt körmeimet kívántam illő módon rendbehozatni és a körömlakkot kipróbálni. Kívánságom rövidesen teljesült is, csak akkor lepődtem meg kissé, mikor a munka végeztével hétforintos blokkot tettek elém.

— Megdrágult a manikűr? — kérdeztem gyanútlanul.

— Nem, kérem, mindig ennyi volt, — felelte hűvös nyugalommal a manikűrösnő.

— Itt valami tévedés van, — mondtam én szelíden, — mert ezelőtt hat héttel, mikor utoljára ápolták körmeimet, csak négy forintot fizettem.

— Az lehet kérem, de nem külföldi lakkal. Ha külföldi lakkot használunk, akkor hét forint.

— Kérem, a külföldi lakkot én hoztam, nem a szövetkezet adta, — világosítottam fel türelmesen a körömművészt.

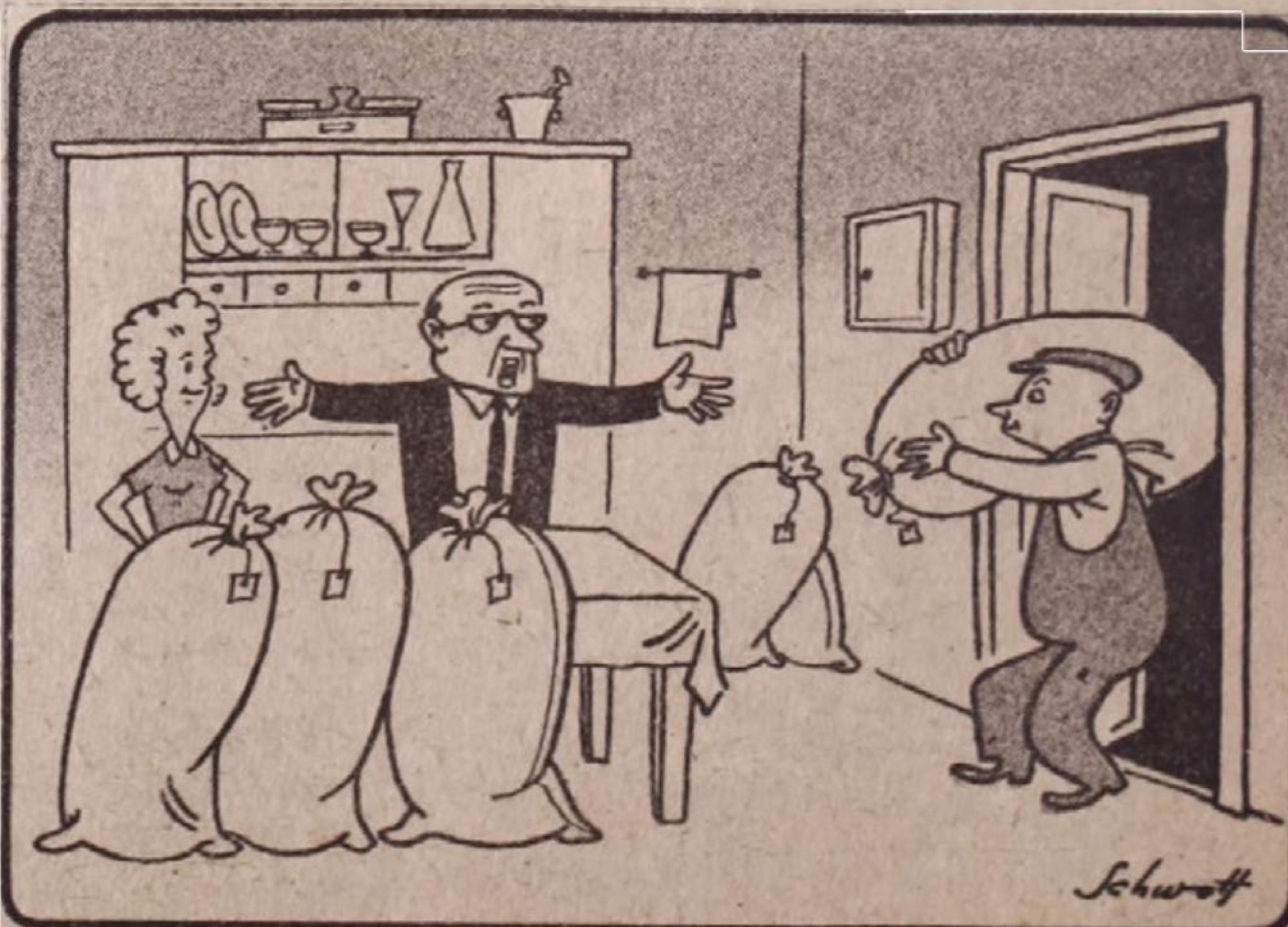
— Az mindegy, kérem, — szólt szigorú határozottsággal, — a külföldi lakkot mindenképpen fel kell számítani.

Annyira meglepett ez a magabiztos állásfoglalás, hogy egy pillanatra a saját józan eszemben kezdtem kételkedni.

Hogy is van ez? Én megfizetem a szövetkezet által előírt négyforintos munkadíjat. Ebben benne foglaltatik egy lakkozás — belföldi lakkal. Ezt azonban nem vettem igénybe, mivel én hoztam egy külföldit, amivel bekenték a körmeimet. Tehát a szövetkezetnek megmaradt a fel nem használt, de az alapárban kifizetett anyag. Ez a színtiszta igazság. Ezek után felvetődik a kérdés, milyen alapon számolták fel nekem a saját külföldi lakkom árát?...

Kovács Antalné
Budapest

Ha otthon is úgy rendelnék az anyagot, mint a gyárban

– Több palacsintát kértél, fiacskám, gondoltam, nehogy kevés legyen a liszt...

A takarékos EMBER

A takarékosságnak egyik sajátságos módját csak néhány nap óta ismerem, pontosabban: *Csiberics* kartárssal egy barátom lakásán először találkoztam.

— A borravaló megszüntetése takarékossági szempontból rendkívül fontos — fejtette ki nekem Csiberics. — És ne higgye, hogy én zsugori vagyok, vagy neveletlen. Dehogy. Nagyon jól tudom, hogy egy kiadós taxiút után illő 2—3 forint prémiumot adni a sofőrnek, mert nem borított be az árokba, tudom, hogy a fodrász is prémiumot érdemel a jó munkájáért, mert nem vágta el a nyakam, holott késsel a kezében azt is megtehette volna, azt is megértem, hogy a házfelügyelő jogosan várja a prémiumát, mert külön kapupénz ellenében beenged a lakásomba. De én nem adok senkinek borravalót, hanem ezt az összeget bedobom inkább az asztalom fiókjába, olybá veszem, mintha kifizettem volna és megtakarítom.

Nem egészen értettem a dolgot, mire Csiberics részletesen kifejtette egyéni takarékossági rendszerét.

— Nézze csak — mondta — takarékoskodni úgy is lehet, hogy az ember nem mond le semmiről és nem von meg magától semmit, amit megkíván. Ugye a világon minden pénzbe kerül? Pénzbe kerül a villamos, a feketekávé, a lift, a cigaretta, az étkezés, a színház, sőt, ha 11 óra után megyek haza az is. De persze nem mindig a saját pénzünkbe! És ez a döntő. Figyelje meg, hogy az emberek maguk kényszerítik rá embertársaikra a takarékosságot, miközben ők maguk pazarló módon élnek. Például, ha maga megkínál engem egy cigarettával, akkor maga ráfizet erre a gesztusra 20 fillért, én pedig keresek rajta ugyanannyit. Tehát, ha valaki megkínál engem egy Terv cigarettával, akkor én az egyik zsebemből nyomban átteszek a másik zsebembe 17 fillért s ha véletlenül Tihannyal kínál, akkor 32 fillért, tehát mindig annyit, amennyi értéket elfogyasztottam. Tehát nem fukarkodok, mert mindennek megfizetem az árát. Ha véletlenül elromlik a lift és gyalog megyek fel a lakásomba, otthon azonnal befizetek a takarékkasszámba 30 fillért, mert a lift annyiba kerülhetett volna. Gyufát csak akkor használok rágyújtáshoz, ha egyedül vagyok, mert az emberek általában udvariasak és maguktól adnak tüzet. A legkisebb értéket is meg kell becsülnünk. Ha kedvem támad egy kis sétára és gyalog megyek haza a hivatalból, kifizetek magamnak 70 fillért, mert általában villamoson járok. Ha a hivatalból magánügyben telefonálok valakinek, tüstént átrakok 60 fillért a spórzsebbe, mert a telefonérme annyiba került volna. A nyári hónapokban lemondom a rádió előfizetést, mert a nyitott ablakon át úgyis betör hozzám a szomszéd rádiójának üvöltése. Ugye, milyen egyszerű ez? Szabályosan, sőt mondhatnám jól élek, nem vonok meg magamtól semmit és mégis megtakarítok havonta pár száz forintot.

Zseniális ember, gondoltam magamban és talán gyökeret is vert volna bennem a Csiberics zsenialitásáról fellobbant hit, ha tegnap nem kellett volna felkeresnem őt valamilyen ügyben hivatalában.

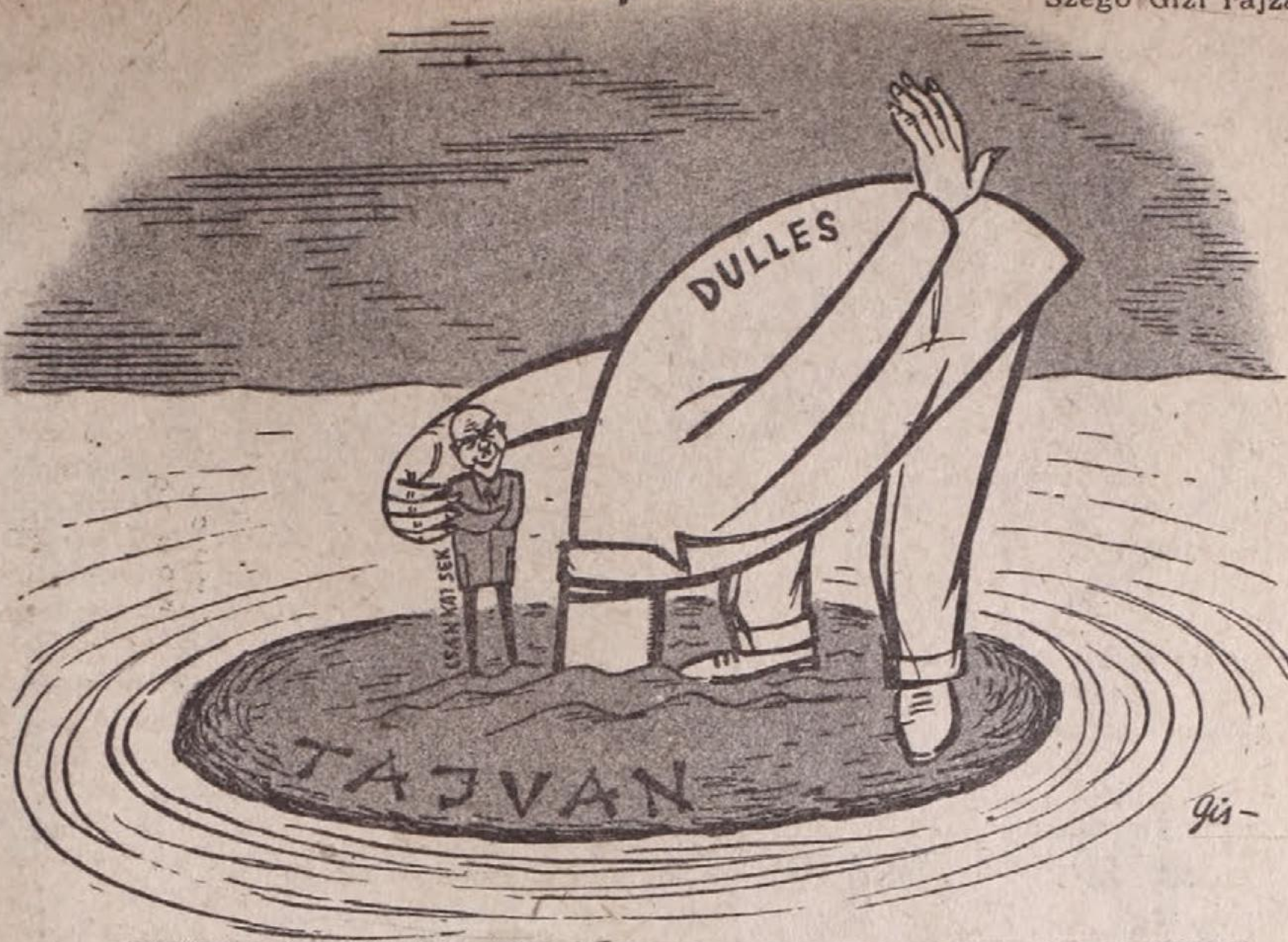
Rendkívül szívélyesen fogadott. Meghallgatta ügyemet, megértően bólogatott, sőt konyakkal, feketével, szendviccsel és cigarettával is megkínált. Csodálkozó tekintetemre megjegyezte: „Nono, ne gondoljon semmi rosszra, mindezt a reprezentációs költség számlájára fogyasztja!"

Dolgom végeztével elbúcsúztam s mikor kilépve az ajtón, visszanéztem, még láttam, hogy egyik zsebéből villámgyorsan átrak a másikba 28 forint és néhány fillért. Hát persze, volt egy konyakja, egy dupla feketéje, három szendvicse és öt cigarettája — a reprezentációiból.

Szinetár György

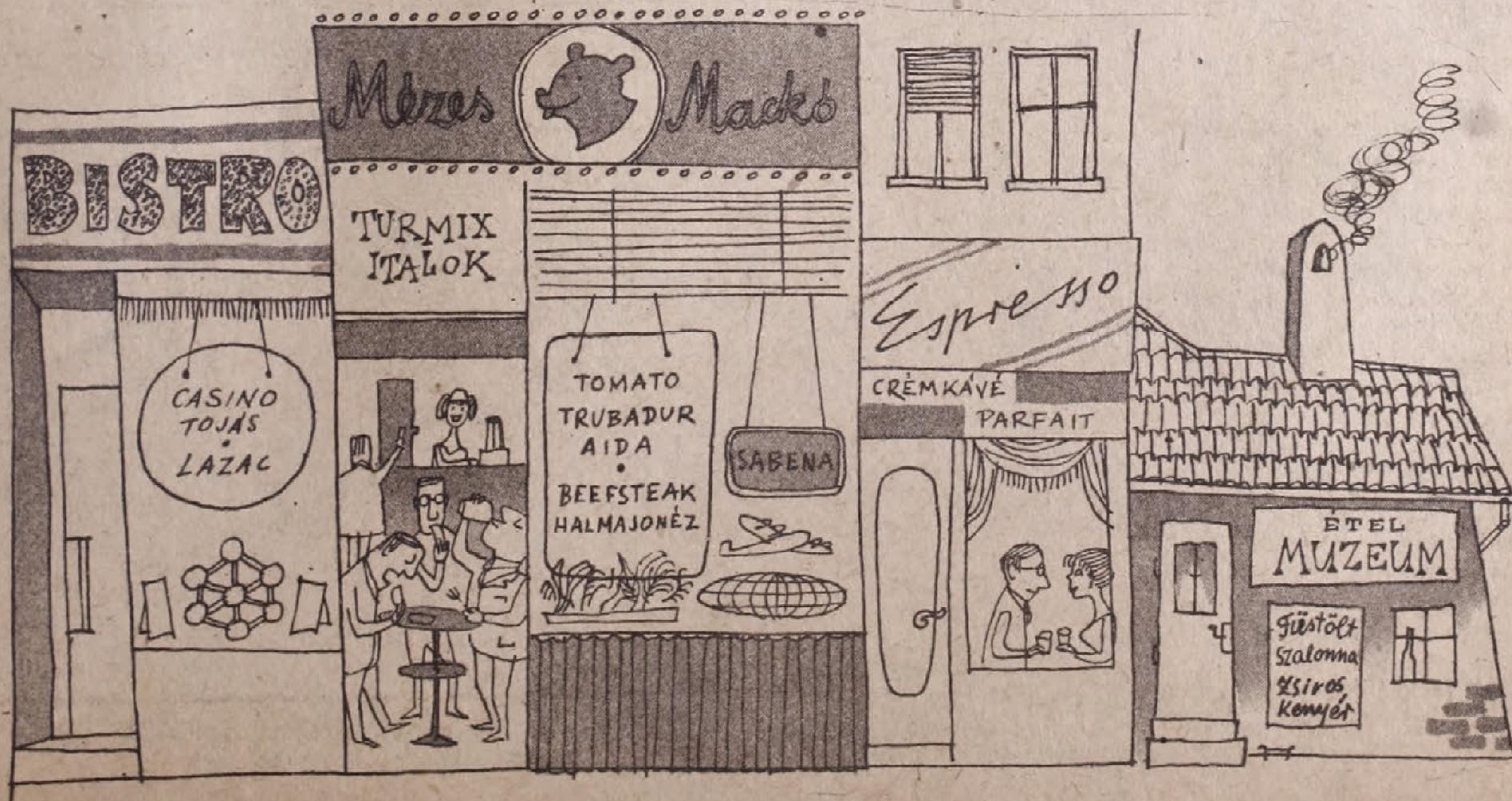
Struccpolitika

Szegő Gizi rajza

HASKULTUSZ

Kalán Tibor rajza

ÚJRA ITTHON AZ OPERAHÁZ EGYÜTTESE

Pusztai Pál rajza

Háry János: Óriási sikerünk volt, de ha nekem nem hisznek, kérdezzék meg Bánk bánt...

OLTHATATLAN SZOMJÚSÁG

Toncz Tibor rajza

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő, Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Honvéd utca 10. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.